

ΕΚΘΕΣΗ 2014

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΛΛΑΔΟΣ –ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**ΣΕΛΙΔΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****Σαουδική Αραβία – Γενικά Στοιχεία****Στοιχεία Γεωγραφίας – Πολιτικό Σύστημα – Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς 4-9****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄****Η Σαουδαραβική Οικονομία το 2014 10-11****Βασικά Οικονομικά Μεγέθη 12-14**

Προβλέψεις Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για τις εξελίξεις της Σαουδαραβικής Οικονομίας – Μακροοικονομικά Στοιχεία – Εξέλιξη και ανάλυση βασικών οικονομικών Μεγεθών – Άμεσες Ξένες Επενδύσεις – Κίνητρα για άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία – Επενδυτικά Σχέδια έως το 2020 – Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών – Προϋπολογισμός 2014 – Εκπαίδευση και Επιμόρφωση – Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Ασφάλιση – Μεταφορές και Υποδομές – Υδάτινοι Πόροι, Γεωργία και σχετικές υποδομές – Περιφερειακά Προγράμματα και Τοπική Αυτοδιοίκηση – Στρατιωτικές και Αμυντικές Δαπάνες – Εξορθολογισμός της αγοράς εργασίας – σημαντικές επενδύσεις στο τομέα της Στέγασης – Τραπεζικός τομέας – Χρήση και Επαναπατρισμός Κεφαλαίων – Χρηματοδότηση-Χρηματιστήριο – Αρχή Κεφαλαιαγοράς 15-26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**Οικονομικές Προβλέψεις έτους 2015 – Μεταρρυθμιστικό πνεύμα και πολιτικές ανάπτυξης του αποθανόντος Σαουδάραβα Βασιλέως “KingAbdullah” 27-29****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄****Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας 30-34****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄****Χρήσιμες Διευθύνσεις για Έλληνες Επιχειρηματίες 35-37**

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	38-43
Σουλτανάτο του Ομάν – Γενικά Στοιχεία	45-47
Οικονομία του Σουλτανάτου του Ομάν	48-58
Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος και Σουλτανάτου του Ομάν	59-66
Υεμένη – Γενικά Στοιχεία	68-71
Οικονομία της Υεμένης	72-77
Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος και Υεμένης	78-81
Οικονομική Ενίσχυση από Σαουδική Αραβία – Προοπτικές και εξελίξεις για την οικονομία της Υεμένης για το 2015	82-84

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας είναι η κοιτίδα του Ισλαμισμού και ο Θεματοφύλακας των δύο περισσότερο ιερών τόπων προσκυνήματος για τον Μουσουλμανικό κόσμο, τις πόλεις της Μέκκας και της Μεδίνας. Ο επίσημος τίτλος του Βασιλέως της Σαουδικής Αραβίας είναι ο “Θεματοφύλακας των δύο ιερών τεμένων της Μέκκας και της Μεδίνας” (**Custodian of the Two Holy Mosques**).

Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας ιδρύθηκε το 1932 από τον πρώτο βασιλέα της χώρας, Abd Al-Aziz bin Abd Al-Rahman Al Saud (Ibn Saud), μετά από 30χρονο αγώνα ενοποίησης όλων των φυλών που κατοικούσαν διάσπαρτοι στο μεγαλύτερο τμήμα της Αραβικής Χερσονήσου. Μετά τον θάνατο του Βασιλέως Abdullah bin Abd Al-Aziz Al Saud, τον Δεκέμβριο 2014, η χώρα κυβερνάται από τον νέο Βασιλέα Salman. Ο νέος ηγέτης του Βασιλείου εξακολουθεί να εφαρμόζει την πολιτική εκσυγχρονισμού της χώρας καθοδηγούμενος κυρίως από τις προσωπικές του επιλογές, τον πολιτικό πραγματισμό του και την ιδεολογία του κυρίως μέσω μιάς σειράς κοινωνικών και οικονομικών πρωτοβουλιών, όπως η συνεχής καταπολέμηση της ανεργίας και προσφορά περισσότερων νέων θέσεων εργασίας, παροχή κοινωνικών δικαιωμάτων στις γυναίκες, προσέλκυση περισσότερων αλλοδαπών επενδύσεων, δίδοντας περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο ρόλο στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας αλλά και αποθαρρύνοντας τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, μέσω κυρίως της πολιτικής της Σαουδοποίησης (Saudisation Policy), από το να προσλαμβάνουν αλλοδαπούς εργαζόμενους.

Μετά τα πρόσφατα γεγονότα της Αραβικής άνοιξης και τις αιματηρές εξεγέρσεις σε άλλες χώρες του Αραβικού Κόσμου, όπως στην Τυνησία, στην Λιβύη, στην Αίγυπτο και στη Συρία, εξεγέρσεις και διαμαρτυρίες οι οποίες στην περίπτωση της Σαουδικής Αραβίας υπήρξαν πολύ μικρότερες σε μέγεθος και σε πάθος, ενώ περιορίστηκαν μόνο σε ικανοποίηση αιτημάτων που αφορούσαν σε εσωτερικά θέματα της χώρας, η Σαουδαραβική Κυβέρνηση τους μήνες Φεβρουάριο και Μάρτιο 2011 και για να κατευνάσει τις διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις, ιδιαίτερα από την πλευρά των Σιϊτών Μουσουλμάνων που κατοικούν στην πλειοψηφία τους στις Ανατολικές Επαρχίες του Βασιλείου, προχώρησε σε μία σειρά ενεργειών παρέχοντας περισσότερα προνόμια, όπως διευκολύνσεις για χορήγηση χαμηλότοκων δανείων για κατασκευή νέων κατοικιών ή επιδιορθώσεις παλαιών, αυξήσεις μισθών στους δημοσίους υπαλλήλους και αύξηση των χορηγούμενων επιδομάτων για τους άνεργους πολίτες.

Με σκοπό επίσης την προώθηση των πολιτικών δικαιωμάτων, η Σαουδαραβική Κυβέρνηση προχώρησε τον Σεπτέμβριο 2011 σε εθνικές εκλογές για την ανάδειξη των μισών μελών των 285 Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων, θεσμοί όμως οι οποίοι ασκούν ελάχιστη επιρροή στο πολιτικό σκηνικό της χώρας και στη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων. Επίσης το ίδιο χρονικό διάστημα ανακοινώθηκε ότι οι γυναίκες θα μπορούν εφεξής να ψηφίζουν και να βάζουν υποψηφιότητα για τις περιφερειακές εκλογές, οι πρώτες των οποίων έγιναν το 2005 και να υπηρετούν επίσης ως πλήρη και ισότιμα μέλη της Ανώτατης Συμβουλευτικής Επιτροπής της Περιφέρειας ή του Δήμου.

Η Σαουδική Αραβία κατέχει τη πρώτη θέση στην παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου με ποσοστό 16% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε πετρέλαιο. Παράλληλα η κυβέρνηση εξακολουθεί να εφαρμόζει μία σειρά οικονομικών, κοινωνικών και επιχειρηματικών μεταρρυθμίσεων, ιδιαίτερα από το 2005 και μετά, όταν έγινε πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) ενώ ακολουθεί και εφαρμόζει πολιτική προσέλκυσης περισσότερων αλλοδαπών επενδύσεων στη χώρα.

1.Στοιχεία Γεωγραφίας

Εκταση: 2.149.690 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Συνολικό Μήκος Συνόρων: 4.431 χιλιόμετρα – Κουβέϊτ 222 χλμ., Ομάν 676 χλμ.,

Κατάρ 60 χλμ., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα 457 χλμ. και Υεμένη 1.458 χλμ.

Φυσικός Πλούτος: Πετρέλαιο, Φυσικό Αέριο, Σίδηρος και Ορυκτά, Χρυσός και Χαλκός.

Πληθυσμός: 28.800.000 κάτοικοι

Θρήσκευμα: 100% μουσουλμάνοι, ποσοστό 82,3% αστικός πληθυσμός

Πρωτεύουσα: Ριάντ 6,5 εκατομμύρια κάτοικοι περίπου

Άλλες Μεγάλες Πόλεις: Τζέντα 5,5 εκατομμύρια κάτοικοι, Μέκκα 2 εκατομμύρια, Μεδίνα 1,1 εκατομμύριο και Νταμάμ 1 εκατομμύριο κάτοικοι

Διοικητικό Σύστημα: Η χώρα διαιρείται σε 13 διοικητικές περιφέρειες (Al Bahah, Al Hudud – Shamaliyah Βόρειες Περιοχές), Al Jawf, al Madinah, Al Qasim, Al Riyadh Ash Sharqiyah – Ανατολική Περιφέρεια), Asir, Hail, Jizan, Mekkah, Najran, Tabuk.

Εθνική Επέτειος: 23 Σεπτεμβρίου 1932: επανένωση του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας

2.Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Σύνταγμα: ανώτατος χάρτης της χώρας. Σύνταγμα της 1ης Μαρτίου 1992. Λειτουργεί ως ο συνταγματικός χάρτης της χώρας και βασίζεται στο Ιερό Κοράνι συγχρόνως με τη ζωή και τις ιερές παραδόσεις του Προφήτη Μωάμεθ.

Νομικό Σύστημα: το ισχύον νομικό σύστημα στη χώρα είναι ο ισλαμικός νόμος (Sharia) με μερικά στοιχεία από το ισχύον γαλλικό και αιγυπτιακό δίκαιο καθώς και την νομοθεσία περί τελωνείων και δασμών. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό σύστημα οι εμπορικές διαφορές λύνονται από ειδικές επιτροπές που συγκροτούνται για τα ειδικότερα αυτά θέματα.

3. Εκτελεστική Εξουσία

Νέος Αρχηγός του Κράτους είναι ο Βασιλεύς Salmanοοποίος διαδέχθηκε τον αποθανόντα Βασιλιά AbdullahbinAbdAlAzizAlSaud. Ο Βασιλεύς είναι Αρχηγός του Κράτους και Πρόεδρος της Κυβέρνησης της χώρας. Το Συμβούλιο των Υπουργών διορίζεται από το Βασιλιά, ενώ η θητεία του Υπουργικού Συμβουλίου είναι τέσσερα χρόνια και περιλαμβάνει πολλά μέλη της βασιλικής οικογένειας.

4. Νομοθετική Εξουσία

Η Νομοθετική Εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Νομοθετικό Συμβούλιο (Al Shura) που αποτελείται από 150 μέλη. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Ανώτατου Νομοθετικού Συμβουλίου τοποθετούνται από το Βασιλιά και Αρχηγό του Κράτους.

5. Δικαστική Εξουσία

Το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τους δικαστές, οι οποίοι ανάλογα με τα ζητήματα που εξετάζουν είναι είτε τρεις είτε πέντε εφόσον πρόκειται για σοβαρές ποινικού χαρακτήρα υποθέσεις. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου διορίζονται με βασιλικό διάταγμα μετά από σχετική πρόταση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, σώμα το οποίο αποτελείται από δέκα ενεργά μέλη που είναι ανώτατοι δικαστές καθώς και από άλλους έγκριτους νομικούς. Οι νεοεισερχόμενοι δικαστές και βοηθοί ανώτατων δικαστικών λειτουργών που επιθυμούν να εργασθούν στον δικαστικό χώρο απασχολούνται δοκιμαστικά για περίοδο ενός ή δύο ετών και μετά εισέρχονται κανονικά στο δικαστικό σώμα.

6. Πολιτικά Κόμματα

Στην Σαουδική Αραβία δεν υπάρχουν πολιτικά κόμματα. Υπάρχουν και λειτουργούν πολιτικές ομάδες σε πολύ περιορισμένο βαθμό, όπως η ομάδα για τα δικαιώματα των γυναικών (Ansar Al Marah) και η Ομάδα για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των Μουσουλμάνων Shiha ή των Σιϊτών Μουσουλμάνων (Freedom and Justice Coalition).

7. Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Σαουδική Αραβία συμμετέχει ως πλήρες μέλος σε αρκετούς Διεθνείς Οργανισμούς. Σε κάποιους εξ αυτών η χώρα συμμετέχει με το καθεστώς του Παρατηρητού. Οι διεθνείς οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει είναι:

ABEDA – ARAB BANK FOR ECONOMIC DEVELOPMENT IN AFRICA –
ΑΡΑΒΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

AfDB – AFRICAN DEVELOPMENT BANK – ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

AFESD – ARAB FUND FOR ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT – ΑΡΑΒΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

AMF – ARAB MONETARY FUND – ΑΡΑΒΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

BIS – BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS – ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

CAEU – COUNCIL OF ARAB ECONOMIC UNITY –
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

FAO – FOOD AND AGRICULTURE ORGANISATION OF THE UNITED NATIONS –
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

G-20, G-77 AND GCC (GULF COOPERATION COUNCIL)

IAEA – INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY –
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

IBRD – INTERNATIONAL BANK OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT –
ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ICAO – INTERNATIONAL CIVIL AVIATION ORGANIZATION –
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

ICC – INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE – ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ICRM – INSTITUTE FOR CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT

IDA – INTERNATIONAL DEVELOPMENT ASSOCIATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

IFAD – INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT –
ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

IFC – INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

IDB – ISLAMIC DEVELOPMENT BANK

IFRCS – INTERNATIONAL FEDERATION OF RED CROSS AND RED CRESCENT SOCIETIES

ILO – INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

IFM – INTERNATIONAL MONETARY FUND – ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

IMO- INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

IMSO – INTERNATIONAL MOBILE SATELLITE ORGANISATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

INTERPOL – INTERNATIONAL POLICE

IOC – INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE

IOM – INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΜΕΤΟΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ)

ISO – INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION

ITSO – INTERNATIONAL TELECOMMUNICATIONS SATELLITE ORGANIZATION

ITU – INTERNATIONAL TELECOMMUNICATION UNION

MIGA – MULTINATIONAL INVESTMENT GUARANTEE AGENCY

OAPEC – ORGANIZATION OF ARAB PETROLEUM EXPORTING COUNTRIES – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΡΑΒΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

OIC – ORGANIZATION OF ISLAMIC COUNTRIES – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΣΛΑΜΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

OPCW – ORGANIZATION OF THE PROHIBITION OF CHEMICAL WEAPONS – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΞ ΑΠΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ

OPEC – UN – UNCTAD – UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT

UNESCO – UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION

UNIDO – UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

UNRWA – UNITED NATIONS RELIEF AND WORKS AGENCY

UNWTO – WORLD TOURISM ORGANIZATION

WCO – WORLD CUSTOMS ORGANIZATION

WFTU – WORLD FEDERATION OF TRADE UNIONS

WHO – WIPO – WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION

WMO – WORLD METEOROLOGICAL ORGANIZATION

WTO – WORLD TRADE ORGANIZATION

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Η ΣΑΟΥΔΑΡΑΒΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ 2014

1. Γενικά Στοιχεία

Κατέχοντας ποσοστό 15,9% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε αργό πετρέλαιο, η Σαουδική Αραβία εξακολουθεί να είναι η μεγαλύτερη οικονομία στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του Σαουδαραβικού Υπουργείου Οικονομικών το Α.Ε.Π. της χώρας για το 2013 έφθασε στο 9,3% και στα 746 δις \$. Παρόλο που ο τομέας του πετρελαίου εκτιμάται ότι θα εξακολουθήσει να αποτελεί και για το 2015, αλλά και για τα επόμενα χρόνια, τη βασική πηγή εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, οι άλλοι τομείς της Σαουδαραβικής Οικονομίας εξακολουθούν να παρουσιάζουν σημαντική ανάπτυξη και δυναμική συμμετέχοντας σε μεγάλο βαθμό στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Η Σαουδική Αραβία παραμένει ένας σημαντικός γεωπολιτικός και οικονομικός παράγων στην ευρύτερη περιοχή και στενός εταίρος των ανεπτυγμένων και μεγάλων χωρών του πλανήτη. Για το 2014 και παρόλες τις διακυμάνσεις στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου και την μείωση της παραγωγής, η Σαουδαραβική Οικονομία εξακολούθησε να διατηρεί τις επιδόσεις των προηγούμενων ετών με σταθερά ποσοστά οικονομικής ανάπτυξης, μεταξύ 3,6% και 4% περίπου.

Η διάθεση σημαντικών πιστώσεων και η επιτάχυνση υλοποίησης μεγάλων έργων υποδομών εξακολούθησαν για το 2014 να είναι ο κύριος μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας, σε συνδυασμό με μεγαλύτερο τραπεζικό δανεισμό και σημαντική αύξηση της εσωτερικής κατανάλωσης. Το πραγματικό Α.Ε.Π. έφθασε στο 4%, εκτός του τομέα του πετρελαίου και στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας η αύξηση του Α.Ε.Π. ανήλθε στο 5,2%. Τομείς, όπως οι κατασκευές, οι μεταφορές, το λιαν εμπόριο και οι υπηρεσίες αποτελούν τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς της οικονομίας και συμβάλουν στην γενικότερη ανάπτυξη της Σαουδαραβικής Οικονομίας.

Ο τραπεζικός δανεισμός εξακολούθησε και το 2014 να παραμένει σημαντικός παράγων για τις θετικές επιδόσεις της οικονομίας καθώς επίσης και ο πληθωρισμός παρέμεινε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, μεταξύ 3,5% και 3,4%.

Ο προϋπολογισμός του 2014 χαρακτηρίστηκε και αυτός έντονα αναπτυξιακός με σημαντικές επιδόσεις ύψους 855 δις Ριαλίων να διατίθενται για διάφορα έργα κυρίως στους τομείς της δημόσιας υγείας και εκπαίδευσης, που κατέχουν ποσοστό 38% των συνολικών διαθέσιμων πιστώσεων. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας (2013), η Σαουδική Αραβία κατατάσσεται στην 19^η θέση με Α.Ε.Π. που ανέρχεται στα 748,45 δις \$, ενώ ο συνολικός πληθυσμός της χώρας αγγίζει τα 29 εκατομμύρια κατοίκους κατατάσσοντας τη χώρα στην 45^η θέση σε παγκόσμια κλίμακα.

Τα δυνατά στοιχεία της Σαουδαραβικής Οικονομίας συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- **οικονομία που διαθέτει σημαντικό φυσικό πλούτο (πετρέλαιο και φυσικό αέριο)**
- **εταίρος στρατηγικής σημασίας ως κύρια εξαγωγική χώρα αργού πετρελαίου και με σημαντικές δυνατότητες περαιτέρω αύξησης τόσο της παραγωγής όσο και των εξαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου**
- **σημαντικά αποθέματα σε συνάλλαγμα και μεγάλη βάση πλεονασμάτων στον Κεντρικό Προϋπολογισμό (760 με 770 δις \$ περίπου)**
- **σημαντικά φορολογικά πλεονάσματα καθώς και πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών**
- **καθαρός πιστωτής με σημαντική οικονομική επιφάνεια**
- **διατηρεί άριστες σχέσεις και έχει στενή συνεργασία με τις ΗΠΑ και άλλες βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες**
- **σταθερό σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών**
- **σημαντικές και ισχυρές θετικές εκτιμήσεις για την άσκηση της επιχειρηματικότητας και για το γενικότερο επιχειρηματικό περιβάλλον στη χώρα**

Τα λεγόμενα αδύνατα σημεία της Σαουδαραβικής Οικονομίας είναι:

- **μεγάλη εξάρτηση από την διεθνή προσφορά και ζήτηση αργού πετρελαίου και τις διεθνείς τιμές συγχρόνως με περιορισμένη διαφοροποίηση της οικονομίας της. Μειωμένος βαθμός απεξάρτησης της οικονομίας από το πετρέλαιο και τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου**
- **υψηλοί σχετικά δείκτες ανεργίας, ετεροαπασχόλησης και υπό-απασχόλησης**
- **έλλειψη διαφάνειας συγκριτικά σε δυσανάλογο επίπεδο για μία οικονομία με μεγάλη κεφαλαιακή βάση**
- **περιφερειακή αστάθεια και αβεβαιότητα λόγω της γεινίασης της χώρας με εστίες έντασης, όπως το Ιράκ, η Συρία, η Υεμένη και το Ιράν. Ειδικότερα στις σχέσεις με το Ιράν υπάρχει ένας συνεχής ανταγωνισμός και αποτελεί τον κυριότερο αντίπαλο για την Σαουδική Αραβία ως περιφερειακή δύναμη στην ευρύτερη περιοχή της Αραβικής Χερσονήσου.**

Η γενική στρατηγική την οποία εφαρμόζει η Σαουδαραβική Κυβέρνηση είναι η σταδιακή απεξάρτηση της οικονομίας της από το πετρέλαιο και η διαφοροποίησή της μέσω της υλοποίησης επενδύσεων σε υποδομές και στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Βασική συνιστάμενη της εφαρμοζόμενης πολιτικής είναι η προσφορά θέσεων εργασίας σε ημεδαπούς ώστε να καταπολεμηθεί η

ανεργία και ο περιορισμός των θέσεων εργασίας για αλλοδαπούς. Ως συνέπεια της “Αραβικής Ανοιξης”, η κυβέρνηση προωθεί προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα και περιεχομένου συγχρόνως με διάθεση πιστώσεων ώστε να ενισχυθεί η οικονομία σε ευαίσθητους και στρατηγικούς τομείς όπως η κατοικία και η στέγαση καθώς και οι πιθανότητες για εύρεση εργασίας.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Εκταση	2.149.690 τετραγωνικά χιλιόμετρα
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)	2013 745 δις \$ 2014 (σε σταθερές τιμές) 1,332.93 δις Ριάλια 2014 (σε τρέχουσες τιμές) 2,917.01 δις Ριάλια 2014 (σε τρέχουσες τιμές) σε δολάρια 777,87 δις \$
Αύξηση Α.Ε.Π.	2012 5,4% 2013 2,7% 2014 3,6% 2015 (εκτίμηση) 2,5%
Α.Ε.Π. – Κατά Κεφαλή	2013 (σε τρέχουσες τιμές) 24.246 \$ 2014 (σε τρέχουσες τιμές) 25.400,53 \$
Α.Ε.Π. – Κατά Κεφαλή σε σταθερές τιμές	2014 – 43.525,45 Ριάλια
Α.Ε.Π. – Κατά Κεφαλή σε τρέχουσες τιμές	2014 – 95.252,00 Ριάλια
Α.Ε.Π. – Κατά Κεφαλή σε τρέχουσες τιμές σε δολάρια	2014 25.400,53 δολάρια
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τελική χρήση (2014)	Ιδιωτική κατανάλωση (νοικοκυριά) 31,1%, κυβερνητικές δαπάνες 23,5%, επενδύσεις σε σταθερά κεφάλαια 24,9%, επενδύσεις σε αποθέματα 3,8%, εξαγωγές αγαθών και προϊόντων 48,6%, εισαγωγές αγαθών και προϊόντων - 31,9%

Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τομέα προέλευσης (2014)	Γεωργία 2%, Βιομηχανία 59,7% και Υπηρεσίες 38,3%
Γεωργία – Προϊόντα	Σιτηρά, γάλα και γαλακτοκομικά, οπωροκηπευτικά, αυγά, εσπεριδοειδή, πουλερικά και άλλα
Βιομηχανικά Προϊόντα	Αργό πετρέλαιο, πετροχημικά, διύλιση πετρελαίου, αμμωνία, φυσικό αέριο, βιομηχανικά αέρια, καυστική σόδα, τσιμέντα, λιπάσματα, πλαστικά, μέταλλα, κατασκευές και δομικά υλικά
Βιομηχανική Παραγωγή	3,6% (2014)
Εργατικό Δυναμικό	11,22 εκατομμ. 80% αλλοδαποί εργαζόμενοι (2014)
Εργατικό Δυναμικό ανά τομέα	Γεωργία – 6,7% Βιομηχανία – 21,4% Υπηρεσίες – 71,9%
Ανεργία	11,6% (2013) και 11,2% (2014)
Προϋπολογισμός	Εσοδα 2014 – 278,9 δις \$ Εξοδα 2014 – 293,3 δις \$
Φορολογία και άλλα έσοδα	2014 35,9% Α.Ε.Π.
Ελλειμμα Προϋπολογισμού	2014 (-1,9% Α.Ε.Π.)
Δημόσιο Χρέος	2013 (2,7% Α.Ε.Π.) και 2014 (1,6% Α.Ε.Π.)
Πληθωρισμός	2013 (3,5%) και 2014 (2,877%)
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	2013 93,9 δις \$ και 2014 117,322 δις \$
Εξαγωγές	2013 377 δις \$ και 2014 359,4 δις \$
Εξαγωγές – Κυριότερα Προϊόντα	Πετρέλαιο και πετρελαιοειδή 83%, πλαστικά σε πρωταρχική μορφή 5%, οργανικά χημικά 4%, φυσικό επεξεργασμένο αέριο 2%, λιπάσματα άλλα από την ομάδα 272 1%

Εξαγωγές – Κυριότεροι Πελάτες	Ταϊβάν 14%, ΗΠΑ 13%, Κίνα 12%, Ιαπωνία 12%, Κορέα 9%
Εισαγωγές	2013 152,7 δις \$ και 2014 162,2 δις \$
Εισαγωγές – Κυριότεροι Προμηθευτές	Ταϊβάν 13%, ΗΠΑ 13%, Γερμανία 7%, Ιαπωνία 7% και Κορέα 6%
Εισαγωγές ανά προϊόν	Αυτοκίνητα 15%, σίδηρος και σιδηρουργικά προϊόντα 7%, βιομηχανικός εξοπλισμός και μηχανήματα 7%, είδη τηλεπικοινωνιών και συστήματα ήχου 5%, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός και μηχανήματα 5%
Συναλλαγματικά Αποθέματα και Αποθέματα σε Χρυσό	31/12/2013 725,7 δις δολάρια 31/12/2014 756,1 δις δολάρια
Εξωτερικό Χρέος	31/12/2013 152 δις δολάρια 31/12/2014 164,3 δις δολάρια
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στη χώρα	31/12/2013 232,3 δις δολάρια 31/12/2014 242,1 δις δολάρια
Σαουδαραβικές Άμεσες Επενδύσεις στο εξωτερικό	31/12/2013 27,06 δις δολάρια 31/12/2014 31,51 δις δολάρια
Α.Ε.Π. (σε δολάρια)	1,651.72 δις δολάρια
Α.Ε.Π. – Κατά Κεφαλή (σε δολάρια)	53.935,14 δις δολάρια
Ιδιωτικοποιήσεις ως ποσοστό επί του Α.Ε.Π.	2014 - 30,75%
Ακαθάριστη Εθνική Αποταμίευση ως ποσοστό επί του Α.Ε.Π.	2014 45,833%
Όγκος εισαγωγών ως ποσοστό επί του Α.Ε.Π.	2014 – 9,034%
Όγκος εξαγωγών ως ποσοστό επί του Α.Ε.Π.	2014 – 1,508%
Γενικά Έσοδα Κυβέρνησης	2014 – 1,320.30 δις Ριάλια
Γενικά Έσοδα Κυβέρνησης ως ποσοστό επί του Α.Ε.Π.	2014 – 45,262%
Γενικά Έξοδα Κυβέρνησης	2014 – 1,167.92 δις Ριάλια
Γενικά Έξοδα Κυβέρνησης ως ποσοστό επί του Α.Ε.Π.	2014 – 40,038%
Φορολογικά Έσοδα σε τρέχουσες τιμές	2014 – 2,917.01 δις Ριάλια

2.1. Προβλέψεις Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF) για τις εξελίξεις της Σαουδαραβικής Οικονομίας

Σημαντικές επίσης είναι και οι προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF) για την οικονομία της Σαουδικής Αραβίας για το τρέχον έτος και σε ποιόν βαθμό επηρεάζεται η οικονομία του Σαουδαραβικού Βασιλείου κυρίως λόγω της μείωσης διεθνώς των τιμών του αργού πετρελαίου. Το Α.Ε.Π. προβλέπεται να παρουσιάσει πτώση της τάξεως του 14% περίπου και από 752 δις \$ το 2014 να μειωθεί στα 649 δις \$ ενώ για το 2020 αναμένεται εκ νέου νέα σταδιακή αύξηση φθάνοντας τα 902 δις \$. Το Σαουδαραβικό Α.Ε.Π. αντιστοιχεί περίπου στο ήμισυ του συνολικού Α.Ε.Π. των χωρών του Κόλπου, ενώ σύμφωνα με την ίδια ανάλυση, ανάκαμψη προβλέπεται από το 2016 και μετά τα δημόσια έσοδα έως το 2020 τουλάχιστον θα είναι σε χαμηλότερα επίπεδα από εκείνα του 2014, ενώ το εξωτερικό χρέος της χώρας θα είναι σχεδόν επτά φορές υψηλότερο.

Εσοδα Κυβέρνησης	2014 : 318 δις δολάρια – 2015 : 233 δις δολάρια (μείωση 27%)	Εκτίμηση 2020 : 305 δις δολάρια
Τιμή πετρελαίου ανά βαρέλι	2014: 86,1 \$ - 2015: 90,7 \$	
Γενικά Εξοδα Κυβέρνησης	2014: 322 δις \$ - 2015: 325 δις δολάρια – αύξηση 0,9%	Εκτίμηση 2020 : 345 δις δολάρια
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	2014: 106 δις \$ - 2015: -6,5 δις \$ - μείωση -105%	Εκτίμηση 2020 : 48 δις δολάρια
Ετήσιο Κατά Κεφαλή Εισόδημα	2014: 24.454 -2015: 20.677\$ - μείωση -15%	Εκτίμηση 2020 : 26.032 δολάρια
Πληθωρισμός	2014: 2,7% - 2015: 2% - μείωση -0,7%	Εκτίμηση 2020 : 2,9%
Ακαθάριστο Κυβερνητικό Χρέος	2014: 12 δις \$ - 2015: 12 δις \$	Εκτίμηση 2020 : 83 δις δολάρια

Μακροοικονομικά Στοιχεία – Μακροοικονομικοί Δείκτες (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο – IMF)

Α.Ε.Π. (αγοραστική δύναμη)	2012 : 1,519 τρις \$	2013 : 1,56 τρις \$	2014: 1,616 τρις \$
Αύξηση Α.Ε.Π.	2012: 5,8%	2013: 2,7%	2014: 3,6%
Ακαθάριστες Εθνικές Αποταμιεύσεις	2012: 48,8% Α.Ε.Π.	2013: 45,9% Α.Ε.Π.	2014: 45,8% Α.Ε.Π.
Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής			2014: 3,6%
Ανεργία		2013: 11,6%	2014: 11,2%

Άλλα Μακροοικονομικά Στοιχεία – Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Σύνθεση Α.Ε.Π. ανά τελική χρήση	Ιδιωτική κατανάλωση – Νοικοκυριά : 31,1%
	Κυβερνητικές Δαπάνες : 23,5%
	Επενδύσεις σε σταθερά κεφάλαια: 24,9%
	Επενδύσεις σε αποθέματα : 3,8%
	Εξαγωγές : 48,6%
	Εισαγωγές : 31,9%
Σύνθεση Α.Ε.Π. ανά τομέα	Γεωργία: 2%, Βιομηχανία: 59,7% και Υπηρεσίες : 38,3%
Εργατικό Δυναμικό	11,22 εκατομμύρια. 80% περίπου αλλοδαποί υπήκοοι
Εργατικό Δυναμικό ανά τομέα	Γεωργία: 6,7%, Βιομηχανία: 21,4% και Υπηρεσίες : 71,9%

Παρόλη την “Αραβική Ανοιξη”, την αβεβαιότητα και ρευστότητα την οποία έχει δημιουργήσει στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Μέσης Ανατολής, το Α.Ε.Π. της Σαουδικής Αραβίας από το 2011 και μετά εξακολουθεί να παρουσιάζει συνεχή αυξητική πορεία. Για το 2014 οι τομείς της Σαουδαραβικής Οικονομίας, που παρουσίασαν και εξακολουθούν να παρουσιάζουν δυναμική πορεία είναι οι κατασκευές και ο κατασκευαστικός – τεχνικός τομέας γενικότερα και ο τομέας της βιομηχανίας και της μεταποίησης, παρουσιάζοντας περαιτέρω ανάπτυξη 6% και 5% αντίστοιχα. Οι σχετικές προβλέψεις και εκτιμήσεις και για τους δύο ανωτέρω τομείς δικαιολογούνται από την έντονη κινητικότητα που παρατηρείται, αναφορικά με τα μεγάλα έργα υποδομών τα οποία βρίσκονται σε

εξέλιξη καθώς και από το κλίμα εμπιστοσύνης και ηρεμίας το οποίο καλλιεργείται στη τοπική επιχειρηματική κοινότητα.

Για το 2013 η αξία των έργων τα οποία ανατέθηκαν σε διάφορες κοινοπραξίες εταιρειών για κατασκευές ανήλθαν στα 200 δις Ριάλια ενώ για το 2014 καταγράφεται νέο ρεκόρ σε αναθέσεις μεγάλων έργων υποδομών φθάνοντας στα 293,4 δις Ριάλια. Τα προγραμματιζόμενα έργα στους τομείς της στέγασης, επαγγελματικής και κατοικιών καθώς και στον βιομηχανικό τομέα έφθασαν αντίστοιχα στα 40 και 22,3 δις Ριάλια. Τομείς επίσης που παρουσιάζουν σημαντική κινητικότητα και επενδυτική ευφορία είναι οι μεταφορές και ο τομέας της ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο ρόλος της κυβέρνησης χαρακτηρίζεται επίσης ως άκρως καθοριστικός δεδομένου ότι υπεγράφησαν 2.441 σχέδια κυρίως με τον ιδιωτικό τομέα, συνολικής αξίας 161,5 δις Ριαλίων, 12% αύξηση έναντι του 2013 σύμφωνα με στοιχεία του Σαουδαραβικού Υπουργείου Οικονομικών.

3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

3.1 Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις προς την Σαουδική Αραβία και η ροή των αλλοδαπών κεφαλαίων φαίνεται ότι για το 2014 παρουσιάζει μικρή αύξηση κυρίως λόγω των βασικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που συνηγορούν υπέρ της βελτίωσης και σταθερότητας του επιχειρηματικού κλίματος και της προσέλκυσης περισσότερων αλλοδαπών κεφαλαίων στη χώρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, αναφορικά με το επιχειρηματικό κλίμα και τις διευκολύνσεις προς τους επιχειρηματίες, η Σαουδική Αραβία σε σύνολο 189 χωρών κατατάσσεται στην 26^η θέση. Επίσης η έκθεση για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα για την διετία 2013-2014 από το “WorldEconomicForum” κατατάσσει το Σαουδαραβικό Βασίλειο σε σύνολο 148 χωρών στην 20^η θέση, μπροστά από τη Κίνα, την Τουρκία, την Βραζιλία και την Ινδία. Επίσης σύμφωνα με την Παγκόσμια Έκθεση για Επενδύσεις το 2013, που εκδίδεται από την UNCTAD–Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη, το Σαουδαραβικό Βασίλειο θεωρείται ο δεύτερος μεγαλύτερος αποδέκτης αλλοδαπών επενδύσεων στην Δυτική Ασία με εισρέοντα κεφάλαια 12,2 δις \$ το 2012, πίσω από την Τουρκία με εισρέοντα κεφάλαια 12,4 δις \$ και ακολουθούμενη από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα με σύνολο εισρεόντων κεφαλαίων 9,6 δις \$. Παρόλα αυτά οι εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων

παρουσιάζουν μία μείωση της τάξεως του 25,3%, συγκριτικά προς τα 16,3 δις \$ το 2011 και εκτιμάται ότι και τα επόμενα χρόνια θα παρατηρηθεί μία σταδιακή επιβράδυνση στις εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων στη χώρα.

3.1 Κίνητρα για άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία

Κίνητρα που δίνει η Σαουδαραβική Κυβέρνηση προκειμένου προσελκύσει περισσότερους αλλοδαπούς επενδυτές, μεταξύ των άλλων, είναι:

- κανένας περιορισμός σε επανεξαγωγή κεφαλαίων
- 100% συνεταιρική εκμετάλλευση γής από αλλοδαπούς επενδυτές
- απαλλαγή από φορολογία εισοδήματος και φορολογία 20% επί των κερδών των ξένων εταιρειών
- οι αλλοδαποί επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επωφεληθούν από ειδικευμένους οικονομικούς θεσμούς (τοπικούς και διεθνείς)
- απελευθερωμένη αγορά με πληθυσμό γύρω στα 29 με 30 εκατομμύρια κατοίκους
- προσέγγιση σε άλλες μεγάλες αγορές
- χαμηλά εργατικά κόστη
- κυριότερος προμηθευτής σε ενέργεια
- εγγύηση στις μεταφορές
- πρώτη μεταξύ των χωρών-μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας και των χωρών της Δυτικής Ασίας, αναφορικά με τις ξένες επενδύσεις
- πρώτη στον Αραβικό Κόσμο, όσον αφορά τις άμεσες ξένες επενδύσεις, με εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων έως και 38,2 δις δολάρια, ποσοστό 39% επί του συνόλου των άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων στις αραβικές χώρες
- πρώτη χώρα αποδέκτης στο σύνολο των ενδο-αραβικών επενδύσεων, συνολικής αξίας 11,6 δις δολαρίων με ποσοστό 60,4% επί του συνόλου
- οι σημαντικότερες επενδύσεις στις χώρες της Δυτικής Ασίας κατευθύνονται στην Σαουδική Αραβία, Τουρκία και ΗΑΕ
- η Σαουδική Αραβία έχει υπογράψει και έχει θέσει σε ισχύ 41 διμερείς συμφωνίες με διάφορες χώρες, μεταξύ αυτών 17 συμφωνίες για επενδύσεις και 24 για αποφυγή διπλής φορολογίας

3.2. Επενδυτικά Σχέδια έως το 2020

Η Σαουδαραβική Κυβέρνηση έως το 2020 προβλέπει την υλοποίηση επενδύσεων σε διάφορους τομείς ως ακολούθως:

- 200 δις δολάρια σε διάφορα έργα υποδομών
- 92 δις δολάρια στο τομέα των πετροχημικών
- 90,7 δις δολάρια στην παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας
- 88 δις δολάρια για μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού
- 70,7 δις δολάρια για τους τομείς των τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών
- 53,5 δις δολάρια για ανάπτυξη του τουρισμού και των τουριστικών υποδομών της χώρας
- 50 δις δολάρια για παραγωγή φυσικού αερίου
- 28,3 δις δολάρια για επέκταση της αγροτικής παραγωγής
- 10,7 δις δολάρια για θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης
- 22 δις δολάρια για κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ

Χαρακτηριστικά παραδείγματα σημαντικής αξίας επενδύσεων που υλοποιεί η κυβέρνηση της χώρας είναι ο τομέας της κατοικίας και της ανέγερσης νέων συγκροτημάτων κατοικιών για στέγαση του αυξανόμενου πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας καθώς και η ανάθεση του έργου για την κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ.

3.3. Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία από την Εθνική Τράπεζα της Σαουδικής Αραβίας το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσιάζει την μεγαλύτερη μείωση από το 2010 και μετά, φθάνοντας σε απόλυτους αριθμούς στα 124 δις δολάρια. Σύμφωνα με τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου και τις

εκτιμήσεις για την παραγωγή γενικότερα, τα έσοδα από τις εξαγωγές πετρελαίου αναμένονται για το 2014 να μειωθούν κατά 6,7%, φθάνοντας στα 303 δις δολάρια.

Παρόλα αυτά η αύξηση των εξαγωγών σε άλλα είδη και τομείς, εκτός του πετρελαίου, φαίνεται ότι εξισορροπεί την κατάσταση παρουσιάζοντας αύξηση 6,8% φθάνοντας στα 58 δις δολάρια, κυρίως και λόγω των καλών οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στις χώρες του Κόλπου που είναι μεταξύ των σημαντικότερων πελατών της Σαουδικής Αραβίας.

Συνολικά για το 2014 οι Σαουδαραβικές εξαγωγές έφθασαν στα 361 δις δολάρια έναντι 376 δις δολαρίων για το 2013. Οσον αφορά αντίστοιχα τις Σαουδαραβικές εισαγωγές αυτές παρουσίασαν σχετική αύξηση, 1,8% περίπου και σε απόλυτους αριθμούς τα 155 δις δολάρια. Σε συνέχεια των ανωτέρω αναμένεται ότι το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε για το 2014 στα 124 δις δολάρια, ποσοστό 15,7% του Α.Ε.Π. και μικρότερο από τα 133 δις δολάρια το 2013.

Οι θετικές εξελίξεις στο εμπορικό ισοζύγιο και η ισχυρή θέση της χώρας αντανακλώνται και από τα υψηλά συναλλαγματικά διαθέσιμα και αποθέματα σε χρυσό που διαθέτει η χώρα. Για το 2013 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα παρουσίασαν αύξηση περίπου 10,7% φθάνοντας στα 717,7 δις δολάρια ενώ για το 2014 έφθασαν στα 754 δις δολάρια, παρουσιάζοντας μία ελαφρά μείωση με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να είναι σε δολάρια.

3.4. Προϋπολογισμός 2014

Ο προϋπολογισμός του 2014 κινήθηκε σε αυξημένα επίπεδα δαπανών με σκοπό την ενίσχυση στρατηγικών τομέων της εγχώριας οικονομίας, αλλά και την γενικότερη ανάπτυξη της οικονομίας και την ικανοποίηση των αναγκών της τοπικής κοινωνίας. Για πρώτη φορά από το 2005 ο προϋπολογισμός ήταν ισοσκελισμένος συγκριτικά με τα μικρά πλεονάσματα των προηγούμενων ετών. Για το 2014 παρατηρείται μία μικρή αύξηση, τόσο στο τομέα των δαπανών κατά 4,1% και τόσο στο τομέα των εσόδων κατά 3,1% αντίστοιχα. Εφόσον ο προϋπολογισμός παρέμεινε ισοσκελισμένος για όλο το 2014 το χρέος της χώρας θεωρείται αρκετά χαμηλό και καλύπτεται από τα συναλλαγματικά αποθέματα που έχει η χώρα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάλυση των κρατικών δαπανών και η κατηγοριοποίηση των πιστώσεων που διατέθηκαν για το προηγούμενο έτος σε διάφορους στρατηγικούς τομείς της εγχώριας οικονομίας. Πιο αναλυτικά ανά τομέα η κατάσταση έχει ως ακολούθως::

3.4.1. Εκπαίδευση και Επιμόρφωση

Για τους τομείς της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης διατέθηκαν 210 δις Ριάλια, αύξηση 3% έναντι του 2013. Τα κονδύλια που διατέθηκαν χρησιμοποιήθηκαν για οικονομική ενίσχυση 465 νέων

σχολείων και για έργα εκσυγχρονισμού και ανακατασκευής 1.544 σχολείων καθώς και για απαραίτητη ενίσχυση και αναβάθμιση άλλων 1.500 σχολείων. Παράλληλα πιστώσεις διατέθηκαν για οκτώ νέα κολλέγια και εργασίες ανακατασκευής σε κολλέγια θηλέων καθώς και σε πανεπιστήμια.

Επίσης 16,3 δις Ριάλια διατέθηκαν για επέκταση ή και κατασκευή νέων έργων του Σαουδαραβικού Υπουργείου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Τέλος 22 δις Ριάλια διατέθηκαν για κάλυψη εξόδων για 180.000 μεταπτυχιακούς σπουδαστές και τις οικογένειές τους σε διάφορες χώρες του εξωτερικού.

3.4.2. Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Ασφάλιση

Στους ευαίσθητους τομείς της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης σημειώθηκε αύξηση πιστώσεων για το 2014 8% περίπου, φθάνοντας στα 108 δις Ριάλια, με συνολική αύξηση 12,9% για τους δύο συγκεκριμένους τομείς της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης. Στα νέα έργα στο τομέα της δημόσιας υγείας περιλαμβάνονται 34 ιατρικά νέα συγκροτήματα με 11 νέα υπερσύγχρονα νοσηλευτικά ιδρύματα, 11 ιατρικά-διαγνωστικά κέντρα και 2 ιατρικά συγκροτήματα. Όλα τα ανωτέρω έρχονται να προστεθούν στα ήδη 132 υπάρχοντα που βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής.

Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνονται η κατασκευή 20 νέων αθλητικών κέντρων καθώς και 16 κέντρων κοινωνικής περίθαλψης και αποκατάστασης και γραφεία κοινωνικής ασφάλισης. Οι συνολικές πιστώσεις ανέρχονται σε 29 δις Ριάλια.

3.4.3. Μεταφορές και Υποδομές

Οι τομείς που απορροφούν τις μεγαλύτερες πιστώσεις, συνολικού ύψους 66,6 δις Ριαλίων παρουσιάζοντας αύξηση 2,5% έναντι του 2013 είναι εκείνοι των μεταφορών και των υποδομών. Πολλά προγράμματα περιλαμβάνουν την κατασκευή νέων οδικών αξόνων ή τον εκσυγχρονισμό νέων, την ολοκλήρωση νέων βιομηχανικών πόλεων και την κατασκευή έργων υποδομών. Επιπλέον προγραμματίζονται η κατασκευή νέου σιδηροδρομικού δικτύου και νέων σύγχρονων λιμενικών εγκαταστάσεων. Οι πιστώσεις που διατίθενται για το σύνολο των συγκεκριμένων έργων ανέρχονται σε 40,2 δις Ριάλια με τα οποία προβλέπεται η κατασκευή 3.500 χλμ. νέων οδικών αξόνων και η ανακατασκευή και εκσυγχρονισμός άλλων 1.360 χλμ.

Η Σαουδαραβική κυβέρνηση επιταχύνει τα προγραμματισμένα μεγάλα έργα στο τομέα των μεταφορών με άμεσο στόχο τη βελτίωσή τους και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών της χώρας, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και προκλήσεις του μέλλοντος.

Στις **οδικές μεταφορές** το αρμόδιο Σαουδαραβικό Υπουργείο Μεταφορών έχει αναλάβει την δέσμευση για κατασκευή νέων οδικών αρτηριών συνολικού μήκους 4.154 χιλιομέτρων και βοηθητικών οδικών αρτηριών συνολικού μήκους 2.139 χιλιομέτρων. Παράλληλα η βασιλική επιτροπή για το Jubail και το Yanbu προγραμματίζει τη κατασκευή νέου οδικού άξονα που θα εξυπηρετεί τις

βιομηχανικές πόλεις Jubail και Rasal-Khair συνολικού μήκους 122 χιλιομέτρων. Ο σωστός και ακριβής σχεδιασμός των έργων αυτών περιέχει σημαντικές προκλήσεις για τις επιχειρήσεις που θα αναλάβουν την εκτέλεση και ολοκλήρωσή τους σύμφωνα με τις διεθνείς απαιτήσεις και προδιαγραφές.

Στις **σιδηροδρομικές μεταφορές** ο Σαουδαραβικός Οργανισμός Σιδηροδρόμων (Saudi Railways Organization – SRO), ο μόνος αρμόδιος κρατικός φορέας για τον σχεδιασμό των σιδηροδρομικών μεταφορών, έχει δημοσιεύσει ήδη από το 2010 το βασικό σχέδιο εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των σιδηροδρομικών μεταφορών στο εσωτερικό της χώρας έως και το 2040. Βασικό στοιχείο του εν λόγω προγράμματος είναι οι αναθέσεις έργων σε κοινοπραξίες του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα (PPP projects). Παράλληλα με το εσωτερικό δίκτυο, ο Σαουδαραβικός Φορέας προτίθεται να συμμετάσχει και σε έργα άλλων γειτονικών χωρών με σκοπό την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Το βασικό πρόγραμμα προβλέπει τη κατασκευή σιδηροδρομικών αξόνων για την μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων κυρίως μεταξύ βιομηχανικών περιοχών και λιμανιών της χώρας. Το σύνολο του δικτύου ανέρχεται σε 9.900 χιλιόμετρα και προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε τρεις διαφορετικές φάσεις. Η πρώτη φάση καλύπτει τη χρονική περίοδο 2010-2015 και προβλέπει τη κατασκευή 5.500 χιλιομέτρων. Η δεύτερη φάση 2026-2033 προβλέπει τη κατασκευή 3.000 χιλιομέτρων και η τρίτη και τελευταία φάση, 2034-2040, τη κατασκευή 1.400 χιλιομέτρων. Η συνολική αξία και οι προβλεπόμενες επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν για την ολοκλήρωση των έργων ανέρχονται σε 98 δις \$, 17 δις \$ για τη πρώτη φάση, 56 δις \$ για την δεύτερη φάση και 25 δις \$ για τη τρίτη και τελευταία φάση.

Επίσης προβλέπεται η κατασκευή δικτύου προαστιακών σιδηροδρόμων με σκοπό την μετακίνηση των επιβατών στο εσωτερικό των μεγάλων πόλεων, όπως Ριάντ, Τζέντα και Μέκκα και την αποσυμφόρηση πυκνοκατοικημένων αστικών συγκροτημάτων σε μεγάλες πόλεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, σε μεγάλες πόλεις της χώρας, προβλέπεται και η κατασκευή μονών σιδηροδρομικών γραμμών (monorail).

Haramain High-Speed Rail Network (HHR): υπερταχεία, γνωστή ως HHR, θα αποτελέσει τη πρώτη στο είδος της στο σύνολο των χωρών του Αραβικού Κόλπου. Το δίκτυο, συνολικού μήκους 450 χιλιομέτρων, θα συνδέει τις πόλεις της Μέκκας και της Μεδίνας με τη Τζέντα, τη πόλη Rabigh και την King Abdullah Economic City. Με την ολοκλήρωσή του το 2016 θα μειώσει κατά πολύ τον απαιτούμενο χρόνο της οδικής σύνδεσης ανάμεσα στις δύο ιερές πόλεις, ενώ μέχρι και 100 συρμοί την ημέρα θα εκτελούν το συγκεκριμένο δρομολόγιο.

Σιδηροδρομικός Άξονας Ανατολής – Δύσης (Saudi Landbridge): επιταχύνονται οι εργασίες κατασκευής του διπλού σιδηροδρομικού άξονα, μήκους 950 χιλιομέτρων, που θα συνδέει τη Τζέντα με το Νταμάμ στην ανατολική περιφέρεια της Σαουδικής Αραβίας και το Jubail μέσω του Ριάντ. Ο νέος άξονας θα συνδεθεί με τον υπάρχοντα άξονα 450 χιλιομέτρων Ριάντ-Νταμάμ, με επέκταση 115 χιλιομέτρων από Νταμάμ προς Jubail. Το έργο, αξίας 7 δις \$, προκηρύχθηκε ήδη από το 2005 αλλά

λόγω οικονομικών προβλημάτων παρουσιάζει συνεχώς καθυστερήσεις. Σύμφωνα με το νέο χρονοδιάγραμμα οι κατασκευαστικές εταιρείες προσκλήθηκαν να υποβάλουν τις αρχικές προσφορές τους, αρχές του 2015, ενώ τα έργα προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2022.

Υπόγειο Σιδηροδρομικό Δίκτυο Μέκκας: η Μέκκα διαθέτει ήδη ένα τμήμα του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου ενώ προβλέπεται και η κατασκευή και επέκταση νέων γραμμών. Το δίκτυο μεταφορών της Μέκκας (The Mecca Mass Rail Transit System) θα περιλαμβάνει τέσσερις γραμμές με 24 σταθμούς και συνολικό μήκος δικτύου 113 χιλιόμετρα. Η κατασκευή του έργου γίνεται με απευθείας πιστώσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ως τμήμα του Προγράμματος Δημοσίων Συγκοινωνιών της ιεράς πόλεως της Μέκκας, συνολικής αξίας 16,5 δις \$.

Υπόγειο Σιδηροδρομικό Δίκτυο Τζέντας: η εταιρεία Μετρό της Τζέντας ιδρύθηκε το 2013 με σκοπό την επίβλεψη υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου που θα αποτελείται από τρεις κύριες γραμμές, με 92 σταθμούς καλύπτοντας 152 χιλιόμετρα. Το έργο κατασκευής εντάσσεται στο πρόγραμμα δημοσίων συγκοινωνιών της πόλεως της Τζέντας, συνολικού κόστους 12 δις \$. Όλες οι αναθέσεις έργων θα πρέπει να ολοκληρωθούν εντός του 2015 και το έργο να έχει ολοκληρωθεί στα επόμενα τρία με πέντε χρόνια.

Υπόγειο Σιδηροδρομικό Δίκτυο Ριάντ: τον Ιούλιο 2013, η εταιρεία Arriyadh Development Authority, ανέθεσε την κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου του Ριάντ συνολικού κόστους 22 δις \$ σε διάφορες κατασκευαστικές εταιρείες, χωρίζοντας το έργο των έξι γραμμών σε πέντε διαφορετικά τμήματα. Το υπόγειο σιδηροδρομικό δίκτυο αποτελεί τμήμα του προγράμματος δημοσίων συγκοινωνιών του Ριάντ (Riyadh's Transport Project), συνολικού μήκους 176 χιλιομέτρων, με 85 κλιματιζόμενους σταθμούς. Αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2019.

Λιμένες: η Κρατική Αρχή Σαουδαραβικών Λιμένων (Saudi Ports Authority) είναι αρμόδια για την διοίκηση των εννέα συνολικά εμπορικών και βιομηχανικών λιμένων της χώρας, οι οποίοι εξυπηρετούν το 95% των διακινούμενων εισαγόμενων και εξαγόμενων εμπορευμάτων και προϊόντων. Το μεγαλύτερο λιμάνι της Τζέντας (Jeddah Islamic Port) διακινεί συνολικά 7 εκατομμύρια containers ενώ ο προγραμματισμός είναι να αυξηθεί η δυναμικότητά του στα 15 εκατομμύρια containers έως το 2020. Το μεγαλύτερο κομμάτι του έργου θα προέλθει από σύμπραξη του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα.

Διεθνείς Αερολιμένες: Η Σαουδική Αραβία διαθέτει συνολικά 28 αεροδρόμια διαφορετικής δυναμικότητας. Τέσσερα εξ αυτών χρησιμοποιούνται ως διεθνή – King Fahd International Airport στο Νταμάμ, Prince Mohammed bin Abdulaziz International Airport στη Μέκκα, King Abdulaziz International Airport στη Τζέντα και King Khaled International Airport στο Ριάντ. Στα τέσσερα διεθνή αεροδρόμια προγραμματίζονται διάφορες παρεμβάσεις ενώ στα τρία εξ αυτών πραγματοποιούνται σημαντικά έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού τους.

Αεροδρόμιο : Prince Mohammed bin Abdulaziz International Airport – Mecca: κατασκευάζεται ήδη δεύτερος διάδρομος για προσγειώσεις και απογειώσεις αεροσκαφών καθώς και καινούργιος επιβατικός και εμπορευματικός σταθμός συνολικής έκτασης 250.000 τετραγωνικών

μέτρων. Παράλληλα ανακαινίζονται ο υπάρχων επιβατικός σταθμός και ο υπάρχων ήδη διάδρομος. Με την ολοκλήρωση των έργων η ετήσια δυναμικότητα εξυπηρέτησης επιβατών θα φθάσει τα 8 εκατομμύρια επιβάτες ετησίως.

King Abdulaziz International Airport Jeddah: το 2005 η Σαουδαραβική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (General Authority of Civil Aviation) ανέθεσε σε Ολλανδική εταιρεία συμβούλων την κατάρτιση ολοκληρωμένου σχεδίου για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του διεθνούς αεροδρομίου με συνολική δυναμικότητα 80 εκατομμυρίων επιβατών και 3 εκατομμυρίων τόνων εμπορευμάτων. Ο νέος αεροσταθμός κατασκευάζεται, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, σε τρεις διαφορετικές φάσεις. Στη πρώτη φάση αναμένεται να εξυπηρετεί 30 εκατομμύρια επιβάτες το χρόνο και θα ολοκληρωθεί εντός του 2016. Στη δεύτερη φάση, που αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το 2020, η δυναμικότητα εξυπηρέτησης θα αγγίξει τα 40 εκατομμύρια επιβάτες ενώ η τρίτη και τελευταία φάση θα ολοκληρωθεί έως το 2035.

King Khaled International Airport Riyadh: το σχέδιο επέκτασης του διεθνούς αεροδρομίου του Ριάντ αναμένεται να αυξήσει την δυναμικότητα εξυπηρέτησης επιβατών στα 25 εκατομμύρια το χρόνο από 12 εκατομμύρια που είναι σήμερα. Τα σχέδια εκσυγχρονισμού προβλέπουν την αναβάθμιση του τρίτου και τέταρτου αεροσταθμού καθώς και την προσθήκη ενός πέμπτου. Τα έργα επέκτασης αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα της Σαουδαραβικής Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, η δυναμικότητα εξυπηρέτησης επιβατών αναμένεται να φθάσει στα 40 εκατομμύρια επιβάτες έως το 2038, με την πλήρη ιδιωτικοποίησή του και την σύνδεσή του με το μετρό της πόλης.

3.4.4. Υδάτινοι Πόροι, Γεωργία και σχετικές υποδομές

Οι πιστώσεις ανέρχονται σε 61 δις Ριάλια παρουσιάζοντας αύξηση 5,7% έναντι του 2013. Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδοτικής ενίσχυσης αφορά στην κατασκευή και λειτουργία νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων, κατασκευή νέων μονάδων αφαλάτωσης προκειμένου ενισχυθεί το δίκτυο ύδρευσης και των παρεχόμενων υπηρεσιών στο συγκεκριμένο τομέα.

3.4.5. Περιφερειακά Προγράμματα και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Αύξηση 9% διέθεσε ο προϋπολογισμός του 2014 για θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλα περιφερειακά προγράμματα. Οι συνολικές πιστώσεις αυξήθηκαν στα 4,4 δις Ριάλια προκειμένου χρησιμοποιηθούν από την τοπική αυτοδιοίκηση.

3.4.6. Στρατιωτικές και αμυντικές δαπάνες

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στις αυξημένες πιστώσεις που διαθέτει η Σαουδαραβική Κυβέρνηση για στρατιωτικές και αμυντικές δαπάνες. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, ποσοστό 31% των πιστώσεων του προϋπολογισμού για το 2014 διατέθηκαν για αμυντικές και στρατιωτικές δαπάνες. Παράλληλα το τελευταίο χρονικό διάστημα έχουν υπογραφεί

πολλά νέα σύμβολα και συμβάσεις για στρατιωτικούς και αμυντικούς εξοπλισμούς, οι οποίοι επιβαρύνουν όχι μόνο τον εφετεινό προϋπολογισμό αλλά και τους προϋπολογισμούς των επομένων ετών.

3.5. Εξορθολογισμός τής αγοράς εργασίας

Μέσα στο 2014 και σε πλήρη εφαρμογή της σαουδοποίησης και στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων που εφήρμοσε η σαουδαραβική κυβέρνηση, αυξήθηκαν οι προσφερόμενες θέσεις εργασίας σε ημεδαπούς, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα με σκοπό να κατευνασθούν όλες οι κοινωνικές δυσαρέσκειες και τυχόν αναταραχές.

Η κυβέρνηση προσπάθησε να θέσει το θεσμικό πλαίσιο για την παραμονή και μόνιμη εργασία όλων των αλλοδαπών που παραμένουν παράνομα στη χώρα. Τουλάχιστον 1 εκατομμύριο αλλοδαποί έφυγαν και άλλοι 200.000 επαναπατρίστηκαν στις χώρες καταγωγής τους, αφού τους χορηγήθηκε η σχετική αμνηστία. Οι δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν σε αρκετούς τομείς της οικονομίας λόγω των διορθώσεων στο καθεστώς παραμονής και εργασίας των αλλοδαπών ξεπεράστηκαν αρκετά γρήγορα και χωρίς πάντως να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα. Οι μεταρρυθμίσεις και οι συνεχείς προσπάθειες βελτίωσης της ευελιξίας και της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού είναι συνεχείς και εντείνονται με την πάροδο των ετών, ενώ οι δείκτες της ανεργίας εξακολουθούν να παραμένουν σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Συμπερασματικά, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η Σαουδική Αραβία και η σαουδαραβική οικονομία απολαμβάνουν του καθεστώτος αξιόλογου πιστωτή και ενός ισχυρού ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών. Στο τέλος του 2013, η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας έφτασε στο 59% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας κυβερνητικό πλεόνασμα της τάξης του 7,1% του ΑΕΠ. Τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας έφτασαν στο 113,5% του ΑΕΠ και για πρώτη φορά η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας έφτασε το 100% του ΑΕΠ. Στα προηγούμενα 10 με 11 χρόνια υπήρξαν πλεονάσματα τού ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών με διψήφιο ποσοστό αγγίζοντας το 2013 το 17,6% του ΑΕΠ.

3.6. Σημαντικές επενδύσεις στο τομέα της στέγασης

Η Σαουδαραβική Κυβέρνηση με συγκεκριμένες ενέργειες προχωρά στην υλοποίηση μεγάλου επενδυτικού προγράμματος στο θέμα της στέγασης και της ανέγερσης συγκροτημάτων νέων κατοικιών. Με βασιλικό διάταγμα προβλέπεται η χορήγηση πιστώσεων συνολικού ύψους 14,67 δις δολαρίων προς την Γενική Αρχή Στεγαστικού Προγράμματος (GeneralHousingAuthority) και το Ταμείο Ανάπτυξης για

τον Οικιστικό Τομέα (RealEstateDevelopmentFund) με σκοπό την ενίσχυση του στεγαστικού προγράμματος και την εξασφάλιση κατοικίας για το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού. Συγκεκριμένα και με βάση το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η κατασκευή 500.000 νέων κατοικιών και συγκροτημάτων κατοικιών προκειμένου ανταποκριθούν στις νέες αυξημένες ανάγκες του πληθυσμού της χώρας. Με την εφαρμογή συγκεκριμένου προγράμματος προβλέπεται επίσης η μείωση της έλλειψης κατοικιών και στέγασης από 1,2 εκατομμύρια κατοικίες σε 700.000

Παράλληλα η αύξηση των στεγαστικών δανείων που χορηγούνται από 300.000 Ριάλια (80 χιλιάδες \$) σε 500.000 Ριάλια (133 χιλιάδες \$) σε συνδυασμό με την ανέγερση των 500.000 χιλιάδων νέων κατοικιών και τη παροχή στέγης σε όσο το δυνατόν περισσότερες οικογένειες αποτελούν τα βασικά κίνητρα για την ενίσχυση του κατασκευαστικού – στεγαστικού τομέα ενώ παράλληλα καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό η βασική ανάγκη στέγασης για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού.

3.7 Τραπεζικός Τομέας – Χρήση – Επαναπατρισμός Κεφαλαίων – Χρηματοδότηση

Στο επίπεδο των οικονομικών και νομισματικών εξελίξεων και σε συνδυασμό με τις διεθνείς νομισματικές και οικονομικές εκτιμήσεις και προοπτικές, η Σαουδική Αραβία εξακολούθησε και το 2014 την εφαρμογή σταθερής νομισματικής και φορολογικής πολιτικής με σκοπό την διατήρηση ενός ικανοποιητικού επιπέδου ρευστότητας στην αγορά ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες όλων των κλάδων της οικονομίας. Τα αποθεματικά της Κεντρικής Τράπεζας έφτασαν μάλιστα σε ιστορικά υψηλό ποσοστό σημειώνοντας αύξηση 9,2% , ενώ οι συνολικές καταθέσεις των ιδιωτών στις τράπεζες κυμάνθηκαν στο ποσό των 393,1 δις δολαρίων σημειώνοντας αύξηση 11,2 % το έτος 2013, ενώ η αύξηση συνεχίστηκε σημειώνοντας ποσοστό 5,1% το πρώτο τέταρτο του 2014.

Παρόλα αυτά το πρόγραμμα δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων διαφοροποιείται αναλόγως των δραστηριοτήτων και χαρακτηρίζεται από αυξομειώσεις και διαφοροποιήσεις. Τα χορηγούμενα δάνεια προς το δημόσιο αυξήθηκαν κατά 23,6 %, ενώ προς τον ιδιωτικό τομέα παρουσίασαν αύξηση κατά 1,1 % .

Παράλληλα το Σαουδαραβικό Ταμείο Βιομηχανικής Ανάπτυξης (SaudiIndustrialDevelopmentFund) συνέχισε και το 2012 τη πολιτική ενίσχυσης των τοπικών βιομηχανικών μονάδων σε όλους τους τομείς άσκησης δραστηριότητας. Για όλο το 2012 ο εν λόγω Οργανισμός ενέκρινε 136 δάνεια συνολικής αξίας 9 δις 940 εκατομμυρίων Ριαλίων. Επιπλέον το Ειδικό Πρόγραμμα Εγγυημένων Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (KAFALA), τη διαχείριση του οποίου έχει το Σαουδαραβικό Ταμείο Βιομηχανικής Ανάπτυξης (SIDF) χορήγησε συνολικά 1,670 εγγυημένα δάνεια συνολικού ύψους 949 εκατομμυρίων Ριαλίων με σκοπό να εγγυηθεί για 98

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις στις οποίες χορηγήθηκαν δάνεια, συνολικού ύψους 1 δις 768 εκατομμυρίων Ριαλίων.

3.8 Χρηματιστήριο – Αρχή Κεφαλαιαγοράς

Οι πρώτοι μήνες του 2014 ήταν ευνοϊκοί για το Χρηματιστήριο Αξιών της Σαουδικής Αραβίας. Ο δείκτης Tadawul έκλεισε στις 9.585,22 μονάδες στο τέλος του 2013, σημειώνοντας αύξηση 12,6 % . Πιο συγκεκριμένα, οι τράπεζες ανακοίνωσαν ακαθάριστα κέρδη 35,7 δις δολάρια για το έτος 2013, ενώ το έτος 2012 κυμάνθηκαν στα 33,5 δις δολάρια. Επίσης, ο αριθμός των εγγεγραμμένων εταιρειών ανήλθε στις 164, από 163 που ήταν το 2012.

Με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη και σταθεροποίηση των δομικών και οργανωτικών μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση και εκσυγχρονισμό βασικών τομέων της Σαουδαραβικής Οικονομίας, υπάρχει η μελλοντική προοπτική του ανοίγματος του χρηματιστηρίου σε ξένους επενδυτές στο πλαίσιο της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας. Έτσι, δημιουργήθηκαν νέες αρχές και ψηφίσθηκαν νόμοι που αποσκοπούν σε φορολογικές, θεσμικές και οργανωτικές μεταρρυθμίσεις όπως: η αξιολόγηση και αναβάθμιση της Γενικής Επιτροπής Εκπαίδευσης, η Εθνική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης, η Γενική Αρχή Οπτικοακουστικής Πληροφόρησης, η Αρχή Δημοσίων Μεταφορών, οι Κανονισμοί του Σαουδαραβικού Πρακτορείου Ειδήσεων, Νόμος για επιθεώρηση των οικονομικών των επιχειρήσεων, Νόμος για χρηματοδότηση του τομέα της στέγασης και κατοικίας (RealEstate), Νόμος για χρηματοδοτική μίσθωση (FinancialLeaseLaw), Νόμος για υποθήκη κατοικιών (RegisteredRealEstateMortgageLaw), Νόμος για καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος (Antimoney-LaunderingLaw), Νόμος περί Διαιτησίας (ArbitrationLaw).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

1. Οικονομικές προβλέψεις για το έτος 2015

Η Σαουδαραβική Οικονομία αναμένεται να συνεχίσει σταθερά την αναπτυξιακή της πορεία και να διατηρήσει την δυναμική των θετικών επιδόσεων σε αρκετούς τομείς και για το 2015, σύμφωνα με πρόσφατες προβλέψεις και εκτιμήσεις πολλών διεθνών οικονομικών οργανισμών καθώς και με βάση στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από τον οικονομικό οργανισμό “JadwaInvestmentResearchInstitute”. Ο ίδιος οικονομικός οργανισμός στο σύνολο των προβλέψεών του για τις επιδόσεις και την εικόνα της Σαουδαραβικής Οικονομίας, εκτιμά ότι τα θετικά πρόσημα στην αναπτυξιακή τροχιά της χώρας θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, με την επισημάνση ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης θα είναι χαμηλότεροι σε σύγκριση με το 2014 και τα προηγούμενα χρόνια.

Η μείωση της παραγωγής αργού πετρελαίου και η κατακόρυφη πτώση των τιμών του διεθνώς θα επηρεάσουν προς τα κάτω το Σαουδαραβικό Α.Ε.Π. ενώ αντίστοιχα οι άλλοι τομείς της οικονομίας, πέραν του πετρελαίου, θα εξακολουθήσουν να συνδράμουν στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Η σημαντική πτώση των τιμών σε συνδυασμό με τη χαμηλή ζήτηση, σε παγκόσμιο επίπεδο, θα οδηγήσει σε μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και σε διόγκωση, μεγαλύτερη του αναμενόμενου, του ελλείμματος του προϋπολογισμού.

Για το 2015 προβλέπεται ανάπτυξη της τάξεως του 2,5% έναντι του 3,7% για το 2014. Ο χαμηλός δείκτης ανάπτυξης οφείλεται κυρίως στη μείωση της παραγωγής και των εξαγωγών πετρελαίου κατά 0,6% περίπου. Η παραγωγή πετρελαίου για το 2015 αναμένεται να παρουσιάσει καθοδικές τάσεις, σε σύγκριση με την κατά 0,5% αύξηση το 2014. Σημαντική αύξηση της τάξεως του 10% προβλέπεται στον τομέα της διύλισης πετρελαίου, αύξηση που δικαιολογείται από τις σημαντικές επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στο τομέα των διυλιστηρίων και των δυνατοτήτων που παρέχει η χώρα.

Ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας θα εξακολουθήσει και για το 2015 να είναι η ατμομηχανή της ανάπτυξης, εκμεταλλευόμενος τις αυξημένες πιστώσεις του προϋπολογισμού, τις δυνατότητες και διευκολύνσεις προς τις επιχειρήσεις μέσω των χορηγούμενων χαμηλότοκων δανείων και με μεγάλο χρονικό διάστημα αποπληρωμής και άλλων διευκολύνσεων καθώς και την σταθερή και με ανοδικές τάσεις εσωτερική κατανάλωση. Ο κατασκευαστικός – τεχνικός τομέας και οι διάφορες υπηρεσίες θα αποτελέσουν τους τομείς με τους μεγαλύτερους δείκτες ανάπτυξης για το 2015.

Για πρώτη φορά από το 2011 στον εφετηνό προϋπολογισμό υπάρχει η πρόβλεψη για έλλειμμα, συνολικού ύψους 145 δις Ριαλίων ενώ προβλέπεται και ρεκόρ δαπανών συνολικού ύψους 860 δις Ριαλίων. Στο τομέα των κρατικών δαπανών προβλέπεται περαιτέρω άνοδος ενώ το συνολικό δημόσιο έλλειμμα αναμένεται να φθάσει στο 6% του Α.Ε.Π.. Η χρηματοδότηση των αυξημένων κρατικών δαπανών θα καλυφθεί από το απόθεμα των συναλλαγματικών διαθεσίμων της χώρας.

Η πολιτική στήριξης και ενίσχυσης της οικονομίας αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό παράγοντα καθώς ο διεθνής πολιτικός, οικονομικός και επιχειρηματικός περίγυρος, οι συνθήκες αστάθειας και αβεβαιότητας που επικρατούν σε πολλές περιοχές του πλανήτη μπορούν να επηρεάσουν την Σαουδαραβική οικονομία και να δημιουργήσουν πολλές και δισεπίλυτες επιλοκές. Η σημαντική

επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης και οι διάφορες γεωπολιτικές εντάσεις και ανακατατάξεις αποτελούν τους δύο πλέον κρίσιμους και αστάθμητους παράγοντες.

Η περιφερειακή πολιτική αβεβαιότητα που επικρατεί στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Μέσης Ανατολής, σε συνδυασμό με την έκρυθμη και απρόβλεπτη ως προς τις εξελίξεις κατάσταση στην Υεμένη, θα συνεχίσει να σκιάζει την Σαουδαραβική οικονομία και η όποια περαιτέρω όξυνση των εντάσεων και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν διάφορες χώρες θα διαταράξουν το σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον ενώ θα πλήξουν σημαντικά την καταναλωτική πίστη και την εσωτερική κατανάλωση.

2. Το μεταρρυθμιστικό πνεύμα και οι πολιτικές ανάπτυξης του αποθανόντος Σαουδάραβα Βασιλέως “KingAbdullah”.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στο έντονα μεταρρυθμιστικό πνεύμα και τον δυναμισμό που επέδειξε ο αποθανών Βασιλεύς της Σαουδικής Αραβίας “KingAbdullah” στα δέκα χρόνια της διακυβέρνησης της χώρας. Κατά την διάρκεια της θητείας του στο ανώτατο αξίωμα της χώρας, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.), αλλά και το Κατά Κεφαλή Ετήσιο Εισόδημα υπερδιπλασιάστηκαν, παρόλη την συνεχιζόμενη αύξηση του πληθυσμού της χώρας. Η πραγματική αύξηση του Α.Ε.Π. της χώρας, στην δεκάχρονη περίοδο της Βασιλείας του, υπολογίζεται ότι έφθασε ή και ξεπέρασε το 60%. Τα θέματα επίσης που αφορούν την πρόοδο και την κοινωνική, πολιτισμική και πολιτιστική ευημερία, όπως θέματα της δημόσιας εκπαίδευσης, της δημόσιας υγείας, της νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, της στέγασης και άλλων βασικών υποδομών αποτέλεσαν τις βασικές προτεραιότητες της Σαουδαραβικής ηγεσίας υπό την καθοδήγησή του και έπαιξαν στρατηγικό ρόλο στην δυναμική ανάπτυξη, μακροβιότητα και υψηλή παραγωγικότητα της εγχώριας οικονομίας.

Οι κυριότερες μεταρρυθμίσεις και πρωτοβουλίες που ανέλαβε σε όλους τους τομείς, πολιτικό, επιχειρηματικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Η Σαουδική Αραβία ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες και πρωτοστάτησε στις προσπάθειες μετασχηματισμού του Συμβουλίου Συνεργασίας των Χωρών του Κόλπου (GCCCountries) από μία απλή τελωνειακή ένωση σε μία περιφερειακή θεσμική οντότητα με καταλυτικό ρόλο στη λήψη και εφαρμογή κοινών και ενιαίων πολιτικών και αποφάσεων που ξεφεύγουν από τα στενά γεωγραφικά όρια της Αραβικής Χερσονήσου
- Η Σαουδική Αραβία ανέλαβε επίσης πρωταγωνιστικό ρόλο κατά την διάρκεια των κοινωνικών εξεγέρσεων σε πολλές γειτονικές αραβικές χώρες κατά την διάρκεια της “αραβικής άνοιξης”, υποστηρίζοντας ενεργά τις προσπάθειες κατευνασμού και άμβλυνσης των οξύτατων κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών προβλημάτων που αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν ακόμη και σήμερα αρκετές από τις χώρες αυτές

- το αυξανόμενο οικονομικό βάρος και η σύγκλιση και ένταξη τη Σαουδαραβικής οικονομίας στην παγκόσμια οικονομική και επιχειρηματική κοινότητα υλοποιήθηκαν με τη πλήρη ένταξη της χώρας σε διεθνείς οικονομικούς θεσμούς, όπως στους G20 και σε άλλους
- η κατασκευή και πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία του τεσσάρων μεγάλων οικονομικών πόλεων
- η ολοκλήρωση και λειτουργία του “King Abdullah University of Science and Technology (KAUST)
- το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα “Princess Nourah bin Abdulrahman University of Girls”
- προγράμματα και έργα επέκτασης και εκσυγχρονισμού των δύο ιερών τεμένων στις ιερές πόλεις Μέκκα και Μεδίνα καθώς και πληθώρα άλλων έργων και προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα και βελτίωσης της καθημερινότητας μεγάλων ομάδων της κοινωνίας
- στο τομέα της στέγασης με την ανέγερση 500.000 νέων κατοικιών και συγκροτημάτων κατοικιών σε διάφορες περιοχές της χώρας. Για το σκοπό αυτό διατέθηκαν συνολικά 250 δις Ριάλια ενώ συγχρόνως αυξήθηκαν τα διαθέσιμα κεφάλαια του “RealEstateDevelopmentFund”
- καθιέρωσε τον κατώτερο μισθό για Σαουδάραβες υπηκόους στα 3.000 Ριάλια καθώς και μηνιαίο επίδομα ανεργίας στα 2.000 Ριάλια
- η εσωτερική χρηματιστηριακή αγορά και αγορά κεφαλαίων παρουσίασε σημαντική ανάπτυξη ενώ ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα αυξήθηκαν από 64 σε 180
- καταγράφηκαν σημαντικές εξελίξεις σε θέματα του κεντρικού προϋπολογισμού, όπως για παράδειγμα στον προϋπολογισμό του 2014 δεσμεύθηκε ποσό ρεκόρ 1 τρις Ριάλια για δημόσιες δαπάνες και επενδύσεις
- οι δαπάνες των προϋπολογισμών, κατά την διάρκεια της θητείας του, έφθασαν στα 7,54 τρις Ριάλια με μέση ετήσια αύξηση 14%
- το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε την τελευταία δεκαετία κατά 225% προσθέτοντας στα έσοδα του προϋπολογισμού 1,69 τρις Ριάλια περίπου, ενώ τα αποθέματα των προϋπολογισμών αυξήθηκαν συνολικά πέντε φορές και έφθασαν στα 2,78 τρις Ριάλια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

Οι σχέσεις της Ελλάδος με το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας χαρακτηρίζονται, τόσο στο πολιτικό όσο και στο επιχειρηματικό, οικονομικό και εμπορικό πεδίο παραδοσιακά καλές με μακράιωνη ιστορία που φθάνει στις αρχές του εικοστού αιώνα και συγκεκριμένα στο 1926, όταν οι δύο χώρες απέκτησαν για πρώτη φορά επίσημες διπλωματικές σχέσεις. Η πρώτη Ελληνική πρεσβεία λειτούργησε στη Τζέντα το 1943, πρωτεύουσα του Βασιλείου την εποχή εκείνη.

Οι διμερείς επιχειρηματικές, οικονομικές και εμπορικές σχέσεις ρυθμίζονται από την Συμφωνία Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις έξι χώρες-μέλη του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (GCC Countries – Μπαχρέϊν, Κουβέϊτ, Ομάν, Κατάρ, Σαουδική Αραβία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα). Επίσης σε διμερές επίπεδο ισχύει από το 1988 η Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Agreement on Economic and Technological Cooperation), σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η σύσταση και σύγκλιση Μικτής Διϋπουργικής Επιτροπής (Mixed Ministerial Committee) με σκοπό την ενασχόληση και προώθηση θεμάτων αμοιβαίου διμερούς ενδιαφέροντος. Η εν λόγω Μικτή Διϋπουργική Επιτροπή έχει συγκληθεί τρεις φορές έως σήμερα, τον Νοέμβριο 1987 στην Αθήνα, τον Φεβρουάριο 1992 στο Ριάντ και τον Μάιο 1999 στην Αθήνα. Σημαντικές προσπάθειες καταβάλλονται για την σύγκλιση της 4^{ης} κατά σειρά Μικτής Διϋπουργικής Επιτροπής που θα πραγματοποιηθεί στο Ριάντ, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει καθορισθεί ακριβής ημερομηνία.

Οι ελληνικές εξαγωγές συνεχίζουν να καταγράφουν θετικές επιδόσεις παρουσιάζοντας αυξητική πορεία, αύξηση 45% το 2011 έναντι του 2010, αύξηση 63,33% το 2012 έναντι του 2011, αύξηση 5% το 2013 έναντι του 2012 και αύξηση 95% το 2014 έναντι του 2013.

Όσον αφορά τις εισαγωγές της Ελλάδος από την Σαουδική Αραβία παρουσίασαν για το 2014 έναντι του 2013 αύξηση 11%. Συγκεκριμένα από 1.174.776.251 € το 2013 έφθασαν στα 1.304.225.433 € το 2014. Στις εισαγωγές της Ελλάδος περιλαμβάνονται και οι εισαγωγές σε πετρελαιοειδή και τα παράγωγα προϊόντα του πετρελαίου. Αντίστοιχα σημαντική αύξηση, κατά 95%, παρουσίασαν οι ελληνικές εξαγωγές προς την Σαουδική Αραβία και από 403.525.067 € το 2013 ανήλθαν στα 784.389.647 € το 2014.

Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα από την Σαουδική Αραβία είναι: λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, πολυαιθυλένιο γραμμικό, απορρίμματα και θραύσματα

χαλκού, πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές, στυρόλιο, συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές, απορρίμματα από αργίλιο και άλλα.

Τα κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα από την Ελλάδα προς την Σαουδική Αραβία είναι: άλλα λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%, λάδια με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95 και όχι μεγαλύτερο του 98, μαργαρίνες, άσφαλτος από πετρέλαιο, ελιές, μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα, μέρη από μηχανές, βερικόκα παρασκευασμένα ή διατηρημένα, διόπτρες σκόπευσης και άλλα.

Από το 2010 και μετά οι ελληνικές εξαγωγές, παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων καλούνται να λειτουργήσουν σε συνθήκες διεθνούς οικονομικής και εμπορικής αστάθειας και έντονης ρευστότητας, παρουσιάζουν έντονα αυξητική πορεία, αύξηση 69% το 2010 έναντι του 2009 καθώς και περαιτέρω αύξηση την τετραετία 2011-2014 κατατάσσοντας την Σαουδική Αραβία στην 9^η θέση, αναφορικά με την προώθηση ελληνικών προϊόντων στην Σαουδαραβική Αγορά. Για την ίδια περίοδο η Σαουδική Αραβία βρίσκεται στην 27^η θέση, αναφορικά με τις εξαγωγές Σαουδαραβικών προϊόντων στην ελληνική αγορά.

1.2. Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Η αγορά της Σαουδικής Αραβίας αποτελεί για μεγάλο χρονικό διάστημα μία από τις σημαντικότερες αγορές προώθησης και παρουσίας ελληνικών προϊόντων στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Ο τομέας των τροφίμων αποτελεί μαζί με το τομέα των δομικών υλικών και των κατασκευών αυτούς που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες προοπτικές αύξησης των ελληνικών εξαγωγών και μεγαλύτερης παρουσίας επώνυμων ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Σαουδικής Αραβίας. Άλλοι τομείς που συμμετέχουν αποφασιστικά στην ενίσχυση και διεύρυνση των διμερών επιχειρηματικών και εμπορικών σχέσεων είναι ο τομέας της ενέργειας και οι εναλλακτικές μορφές ενέργειας (αιολική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια και ηλιακά συστήματα, φωτοβολταϊκά συστήματα και άλλα), η προστασία του περιβάλλοντος και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε στρατηγικούς για την ανάπτυξη της Σαουδαραβικής Οικονομίας τομείς. Ως τέτοιοι τομείς είναι η δημόσια υγεία, η νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, θέματα εκπαίδευσης και στέγασης, διαχείριση υδάτων και υδάτινων πόρων και άλλους.

Σε όλους τους ανωτέρω τομείς εντοπίζεται μεγάλο ενδιαφέρον από πλευράς ελληνικών επιχειρήσεων που διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και Know-How καθώς και την απαραίτητη εμπειρία ώστε να ξεκινήσουν επιχειρηματική συνεργασία και συμπράξεις με τοπικές Σαουδαραβικές επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά η χώρα μας αποτελεί μία ενδιαφέρουσα αγορά για την Σαουδαραβική επιχειρηματική κοινότητα καθώς επίσης και πύλη για την είσοδο των Σαουδαραβικών επιχειρήσεων στις αγορές των Ευρωπαϊκών Χωρών.

1.3. Προτάσεις περαιτέρω ανάπτυξεως των ελληνικών εξαγωγών

Η Ελλάδα και η Σαουδική Αραβία, στο πλαίσιο της μακρόχρονης και πολύπλευρης συνεργασίας τους σε πολλά επίπεδα και αρκετούς τομείς, παρουσιάζουν πολλά κοινά στοιχεία και έχουν πολλά να μοιραστούν σε διάφορους τομείς, όπως ο τουρισμός, το εμπόριο, η διεύρυνση της επιχειρηματικής συνεργασίας και άλλους.

Εν μέσω της πρόσφατης δημοσιονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα μας, αλλά και της αστάθειας και αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν μέσα σε αυτές τις αντίξοες συνθήκες, στρέφουν το ενδιαφέρον τους προς τη περιοχή της Μέσης Ανατολής και τις αγορές των Αραβικών Χωρών. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι από το 2009 και μετά έχουν πολλαπλασιασθεί και συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία οι επιχειρηματικές, οικονομικές και εμπορικές επαφές και συναντήσεις Ελλήνων και Αράβων επιχειρηματιών ενώ παράλληλα πραγματοποιούνται μία σειρά επιχειρηματικών και άλλων εκδηλώσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση και διεύρυνση της διμερούς επιχειρηματικής και οικονομικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο των προτάσεων και των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται για την περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών επιχειρηματικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών εντάσσονται οι **επιχειρηματικές αποστολές** που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στο κλάδο των τροφίμων και των δομικών υλικών και σε άλλους τομείς, σε συνεργασία του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντας με διάφορους ελληνικούς επιχειρηματικούς φορείς, όπως την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (EnterpriseGreeceTradeandInvestS.A.), το Αραβό-Ελληνικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Αναπτύξεως και άλλους καθώς και πλήθος άλλων εκδηλώσεων προβολής και διαφήμισης της χώρας μας, σε συνεχή και γόνιμη συνεργασία με τη Πρεσβεία της χώρας μας στο Ριάντ και το Γενικό Προξενείο Τζέντας.

Διεθνείς Κλαδικές ή Επαγγελματικές Εκθέσεις

Η συμμετοχή των ελληνικών επιχειρήσεων σε διάφορες διεθνείς κλαδικές ή επαγγελματικές εκθέσεις που πραγματοποιούνται όλο το χρόνο σε διάφορους τομείς, κυρίως σε Ριάντ και Τζέντα, αποτελούν μία άλλη, εξίσου με τη συμμετοχή σε επιχειρηματικές αποστολές, βαρύνουσα σημασία πρόταση με σκοπό τη περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών και προώθηση επώνυμων ελληνικών προϊόντων στην Σαουδαραβική αγορά.

Η επιλογή ενός σημαντικού επιχειρηματικού γεγονότος είναι ζήτημα καίριας σημασίας καθώς επίσης και η παροχή επαγγελματικής στήριξης από τους διοργανωτές. Η μεμονωμένη συμμετοχή δεν προκρίνεται ως η καταλληλότερη μέθοδος προσέγγισης της τοπικής αγοράς. Υπάρχουν αρκετοί και σοβαροί περιορισμοί στις εισαγωγές προϊόντων και αγαθών στη χώρα καθώς και διάφορες νομικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμοσθούν πιστά προκειμένου πραγματοποιηθεί μία οποιαδήποτε επιχειρηματική συναλλαγή.

Εβδομάδες ελληνικών προϊόντων και εκδηλώσεις “inStorePromotions”

Η Σαουδική Αραβία συγκαταλέγεται στις χώρες με τις περισσότερες ευκαιρίες και δυνατότητες για οποιαδήποτε επιχειρηματική, επενδυτική ή άλλη πρωτοβουλία ή δράση. Παρόλα αυτά θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Σαουδαραβική αγορά αποτελεί μία λίαν ανταγωνιστική αγορά ενώ οι επιχειρηματικές και άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις, με καθαρά επιχειρηματικό και εμπορικό χαρακτήρα, πρωτοβουλίες και συναλλαγές θα πρέπει να είναι πάντα στοχευμένες και να γίνονται στη βάση της ποιότητας και του κόστους.

Διμερείς επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις

Οι διμερείς επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις, οι απευθείας και διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Σαουδαραβών επιχειρηματιών, η διεύρυνση του κύκλου των επαφών και γνωριμιών και η καλλιέργεια ουσιαστικών φιλικών σχέσεων με την αναγκαία υπομονή και επιμονή που απαιτούνται αποτελούν προϋποθέσεις αλλά και προτάσεις για περαιτέρω αύξηση των διμερών επιχειρηματικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων και κατά συνέπεια ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών και ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας.

2. Επενδύσεις

2.1. Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων

Στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλει η χώρα μας για προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών η πραγματοποίηση επενδυτικών ημερίδων αποτελεί το βασικό εργαλείο παρουσίασης και διαφήμισης των επιδόσεων και της προόδου που έχει πετύχει η Ελληνική Οικονομία σε βασικούς στρατηγικούς τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για υποψήφιους αλλοδαπούς επενδυτές. Στο πλαίσιο αυτό οι διπλωματικές μας αρχές στη χώρα, η Πρεσβεία Ριάντ, το Γενικό Προξενείο και το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντα, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (ENTERPISEGREECETRADEANDINVESTS.A.) και στο πλαίσιο της επίσκεψης του πρώην Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας κ. Νότη Μηταράκη στο Ριάντ, τον Νοέμβριο 2014, ο πρώην Διευθύνων Σύμβουλος του εν λόγω Οργανισμού πραγματοποίησε επίσκεψη στη Τζέντα, όπου είχε σειρά σημαντικών επαφών και συναντήσεων με μεγάλους ομίλους Σαουδαραβικών επιχειρήσεων ενώ παράλληλα διοργανώθηκε και ειδική επιχειρηματική βραδιά, στο ξενοδοχείο HILTON της Τζέντα, με την παρουσία εκπροσώπων Σαουδαραβικών επιχειρήσεων και άλλων παραγόντων της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας. Στην εν λόγω εκδήλωση παρουσιάστηκαν αναλυτικά σε Σαουδάραβες επιχειρηματίες και εκπροσώπους ομίλων Σαουδαραβικών επιχειρήσεων όλες οι πρόσφατες εξελίξεις, δυνατότητες και ευκαιρίες που παρουσιάζονται για νέες επενδυτικές πρωτοβουλίες στην Ελλάδα σε τέσσερις στρατηγικούς τομείς των τροφίμων, της ενέργειας, του τουρισμού και της στέγασης.

3. Τουρισμός – Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας

Ο τουρισμός συγκαταλέγεται στους τομείς με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης των διμερών οικονομικών, επιχειρηματικών και τουριστικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Η προώθηση και συνεχής διαφήμιση της Ελλάδος ως κατεξοχήν τουριστικού προορισμού, μέσω της συμμετοχής της χώρας μας στην Διεθνή Έκθεση Τουρισμού, που πραγματοποιείται σε ετήσια βάση στο Ριάντ (RiyadhTravelFair), αλλά και στην αντίστοιχη διεθνή έκθεση τουρισμού Τζέντα (JeddahInternationalTravelFair) αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ενίσχυση της εικόνας της χώρας μας ως ελκυστικού τουριστικού προορισμού στους Σαουδάραβες τουρίστες, η πλειοψηφία των οποίων είναι υψηλού εισοδηματικού επιπέδου και με αρκετές ιδιαιτερότητες ως προς το τρόπο και τις συνήθειες διαβίωσής τους και τα κριτήρια επιλογής τους για έναν τουριστικό προορισμό.

Οι κατά διαστήματα προσκλήσεις σε Σαουδάραβες δημοσιογράφους, ταξιδιωτικούς πράκτορες και ταξιδιωτικά γραφεία ώστε να επισκέπτονται διάφορες τουριστικές περιοχές της χώρας μας και να συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις τουριστικού περιεχομένου αποτελούν ενέργειες με ανταποδοτικά ωφέλιμα αποτελέσματα. Παράλληλα παρέχουν μοναδικές ευκαιρίες διαφήμισης και προώθησης της ελληνικής τουριστικής αγοράς και των δυνατοτήτων της χώρας μας για παροχή τουριστικών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Επίσης και σε συνεργασία με την “HELEXPO – ΔΕΘ” και συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της διεθνούς εκθέσεως τουρισμού “PHILOXENIA”, που πραγματοποιείται στην Θεσσαλονίκη και σε εφαρμογή του προγράμματος “HOSTEDBUYERSPROGRAMME” θα πρέπει να προσκαλούνται επιλεκτικά έγκριτοι Σαουδάραβες δημοσιογράφοι και εκπρόσωποι μεγάλων Σαουδαραβικών ταξιδιωτικών γραφείων, προκειμένου παρακολουθούν την εν λόγω διεθνή έκθεση και πραγματοποιούν σημαντικές διμερείς επαφές και συναντήσεις με εκπροσώπους ελληνικών και ξένων ταξιδιωτικών γραφείων, εκπροσώπους μεγάλων ξενοδοχείων και αεροπορικών εταιρειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ (ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ)

Saudi Government Ministries	Saudi Government Agencies	Saudi Arabian Commercial Banks
www.commerce.gov.sa (Ministry of Commerce)	www.customs.gov.sa Saudi Customs Department	www.anb.com.sa (Arab National Bank)
www.madmoc.com Ministry of Commerce/Madinah Branch	www.ports.gov.sa Saudi Ports Authority	www.alahli.com (The National Commercial Bank)
www.saudinf.com Ministry of Information	www.saso.org.sa Saudi Arabian Standards Organization	www.riyadhb.com.sa (Riyadh Bank)
www.agrwat.gov.sa Ministry of Agriculture and Water	www.gosi.com.sa General Organization for Social Insurance, GOSI	www.samba.com.sa/index.html (Saudi American Bank)
www.mofa.gov.sa Ministry of Foreign Affairs	www.pca.gov.sa Presidency of Civil Aviation	www.sabb.com.sa (The Saudi British Bank)
www.mohe.gov.sa Ministry of Higher Education	www.gdp.gov.sa The Directorate General for Passports	www.alfransi.com (Al Bank Al Saudi Al fransi)
www.moe.gov.sa Ministry of Education	www.shura.gov.sa/English site/EIndex.htm Shura(consultative) Council	www.baj.com.sa (Bank Al-Jazira)
www.moj.gov.sa Ministry of Justice	www.mepa.gov.sa/eng_frame.htm Meteorological & Environmental Protection Ad.	www.shb.com.sa (The Saudi Hollandi Bank)
www.moh.gov.sa	www.swcc.gov.sa/default_e.htm Saline Water Conversion Corporation	www.saib.com.sa (The Saudi

Ministry of Health		Investment Bank)
www.mcs.gov.sa Ministry of Civil Service	www.sctsaudi.com Supreme Commission for Tourism	www.alrajhibank.com.sa (Al Rajhi banking & Investment Corporation)
www.moda.gov.sa Ministry of Defense and Aviation, Private Information Center	www.gab.gov.sa The General Authority Bureau	
www.haj.org.sa Ministry of Haj	www.sagia.gov.sa Saudi Arabian General Investment Authority, SAGIA	
www.mol.gov.sa Ministry of Labor and Social Affairs	www.jic.gov.sa Jeddah Industrial City	
www.planning.gov.sa Ministry of Planning	www.kaec.net King Abdullah Economic City	
www.mpwh.gov.sa Ministry of Public Works and Housing	www.tic.gov.sa Technical Information Institute	
www.al-islam.com Ministry of Islamic Endowments and Guidance Affairs	www.sfd.gov.sa The Saudi Fund for Development	
www.mopm.gov.sa Ministry of Petroleum and Mineral Resources	www.isdb.org/English_docs/idb_home/ The Islamic Development Bank	
Council of Saudi Chambers	www.saudichambers.org.sa	
Riyadh Chamber of Commerce and Industry	www.riyadh-chamber.org	
Saudi Export Development Center	www.sedc.org.sa/English/Index.htm	
Jeddah Chamber of Commerce and Industry	www.jcci.org.sa	
Hail Chamber of Commerce and Industry	www.hail-chamber.org.sa	
Taif Chamber of Commerce and Industry	www.taifchamber.org.sa	
Madina Chamber of Commerce and Industry	www.madcci.org.sa	

Industry		
Makkah Chamber of Commerce and Industry	www.makkahcci.org.sa	
Eastern Province Chamber of Commerce and Industry	www.chamber.org.sa	
Royal Commission for Jubail and Yanbu	www.royalcommision.com	
Saudi Economic Offset Program	www.saudioffset.com	
Saudi Aramco	www.aramco.com	
Saudi Basic Industries Corporation	www.sabic.com	
Saudi Arabian Airlines	www.saudiairlines.com/english	
The National Shipping Co. of Saudi Arabia	www.nscsa.com.sa/riyadh/	
International Certificate of Conformity Program	www.iccp.com	
Patent Office of GCC	www.gulf-patent-office.org.sa	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας

(Σε Ευρώ)

Πίνακας Ι

Εξαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	2012 (με πετρελαιοειδή)	2013 (με πετρελαιοειδή)	2014 (με πετρελαιοειδή)
	385.477.865-αύξηση 63,33%	403.525.067-αύξηση 4,68%	784.389.647-αύξηση 95%
Εισαγωγές στην Ελλάδα (με πετρελαιοειδή)	2.674.060.282	1.174.776.251	1.304.225.433-μείωση 11%
Όγκος Εμπορίου (με πετρελαιοειδή)	3.059.578.147	1.578.301.318	2.088.615.080
Εμπορικό Ισοζύγιο (με πετρελαιοειδή)	-2.288.582.417	-771.251.184	-519.835.786

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας (εισαγωγές – εξαγωγές ανά προϊόν (οκταψήφια) – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

2012 (Εισαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27090090 – Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	42.021.605
	74040010 – Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	37.414.296
	39011010 – Πολυαιθυλένιο γραμμικό	31.368.731
	27101921 – Ειδικό καύσιμο αεριοθουμένων	16.283.068
	29053100 – Αιθυλενογλυκόλη, αιθυλοδιόλη	12.344.865
	39021000 – Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	12.257.962
	76020019 – Απορρίμματα από αργίλιο στα οποία περιλαμβάνονται και τα είδη που απορρίπτονται κατά την κατασκευή	11.658.691
	39012090 – Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	11.382.940
	29091990 – Διαιθυλικός αιθέρας ή άλλοι αιθέρες	4.303.940
	39022300 – Συμπολυμερή	

	του προπυλενίου σε αρχικές μορφές	4.034.216
2012 (Εξαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27101245 – Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95	140.175.174
	27101968 – Άλλα βαριά λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	135.989.285
	15171090 – Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από γάλα που υπερβαίνει το 10%	13.338.279
	12072900 – Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα	12.456.037
	68022100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	8.323.177
	68029100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	6.635.991
	07099210 – Ελιές που προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή λαδιού	4.121.587
	76072010 – Φύλλα και λεπτές ταινίες από αργίλιο	3.155.921
	49019900 – Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα	2.780.333
	20087092 – Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	2.500.253
2013 (Εισαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27090090 – Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	971.676.473
	39011010 – Πολυαιθυλένιο γραμμικό	42.776.810
	74040010 – Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	36.623.568

	27101911 – Άλλα λάδια που προορίζονται να υποστούν καθορισμένη κατεργασία	
	27101911 – Άλλα λάδια που προορίζονται να υποστούν καθορισμένη κατεργασία	30.503.015
	27101951 – Άλλα βαριά λάδια που προορίζονται να υποστούν καθορισμένη κατεργασία	22.383.484
	39021000 – Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	17.467.251
	29025000 – Στυρόλιο	15.799.529
	39012090 – Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	10.414.454
	29091990 – Διαιθυλικός αιθέρας ή άλλοι αιθέρες	7.689.133
	39023000 – Συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές	7.649.644
2013 (Εξαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27101968 – Άλλα βαριά λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	286.050.100
	15171090 – Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος	13.346.908
	12072900 – Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί έστω και σπασμένα	9.627.635
	68022100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρο	7.027.578
	84749090 – Μέρη από μηχανές και συσκευές	6.549.957
	49019900 – Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα	5.367.989
	20057000 – Ελιές	4.656.794
	07099210 – Άλλες ελιές που προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή	4.299.620
	27132000 – Ασφαλτος από πετρέλαιο	4.228.087
	68029100 – Μάρμαρα,	

	τραβερτίνες και αλάβαστρο	3.827.296
2014 (Εισαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27090090 – Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	1.127.385.531
	Λάδια περιεκτικότητας κατά βάθος σε θείο	42.747.827
	Πολυαιθυλένιο γραμμικό, πυκνότητας <0,94	39.506.152
	Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	23.085.586
	Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	20.390.824
	Στυρόλιο	18.381.146
	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας >0.94 σε πρωτογενείς μορφές	12.547.713
	Συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές	9.278.488
	Απορρίμματα από αργίλιο	5.184.995
	Πολυμερή του αιθυλενίου σε πρωτογενείς μορφές	1.346.862
2014 (Εξαγωγές Ελλάδος προς Σαουδική Αραβία)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27101968 – Λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	532.727.696
	27101245 – Λάδια με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95, αλλά μικρότερο του 98	126.007.125
	15171090 – Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα που υπερβαίνει το 10%, αλλά δεν υπερβαίνει το 15%	11.316.871
	12072900 – Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα	11.230.461
	27132000 – Ασφαλτος από	

	πετρέλαιο	10.794.195
	20057000 – Ελιές	7.105.785
	68022100 – Μάρμαρα, Τραβερτίνες και Αλάβαστρα	6.619.035
	84749090 – Μέρη από μηχανές και συσκευές	5.750.665
	20087092 – Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	3.211.167
	90131000 – Διόπτρες σκόπευσης για όπλα. Περισκόπια	3.198.002
	76072010 – Φύλλα και λεπτές ταινίες από αργίλιο	2.769.988
	26180000 – Σκουριές υψικαμίνων με μορφή σπυρωτής σκόνης	2.354.213
	30049000 – Άλλα φάρμακα	2.246.627
	19053299 – Άλλες γκοφρέτες αλατισμένες ή παραγεμισμένες	1.574.515
	73090090 – Δεξαμενές, βαρέλια, κάδοι και παρόμοια δοχεία	1.423.043

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

ΕΚΘΕΣΗ 2014

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΛΛΑΔΟΣ –ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Το Σουλτανάτο του Ομάν είναι χώρα της Μέσης Ανατολής στην Αραβική Θάλασσα, στο Κόλπο του Ομάν και στον Περσικό Κόλπο μεταξύ Υεμένης και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

Πληθυσμός: 3.219.775 κάτοικοι

Εκταση: 309.500 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Συνολική Εκταση Συνόρων: 1.374 χιλιόμετρα –Σαουδική Αραβία: 676 χλμ., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα: 410 χλμ., Υεμένη: 288 χλμ.

Πρωτεύουσα: Μασκάτ (634.000 κάτοικοι)

Αστικός Πληθυσμός: 73,4% του συνολικού πληθυσμού της χώρας

Αύξηση του πληθυσμού: 2,06%

Γλώσσες: Αγγλικά, Urdu, Baluchi και Ινδικές διάλεκτοι

Θρήσκευμα: Μουσουλμάνοι 85,9%, Χριστιανοί : 6,5%, Hindu: 5%, Εβραίοι: 1% περίπου

Εθνικές Ομάδες: Αραβες, Νοτιό-Ασιάτες (Ινδία, Πακιστάν, Κεϋλάνη, Μπαγκλαντές) Αφρική

Δαπάνες για την δημόσια υγεία: 2,3% Α.Ε.Π.

2. Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Το πολίτευμα του Σουλτανάτου του Ομάν είναι μοναρχία. Πολιτικά κόμματα δεν λειτουργούν. Ισχύει το Σύνταγμα του 1996, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα του 2011

Διοικητικές Περιφέρειες

Η χώρα χωρίζεται σε 11 περιφέρειες: Muhafazat, AdDakhiliyah, AlBuraymi, AlWusta, AzZahirah, JaBatinahSouth, JanubashSharqiyah (AshSharqiyahSouth), Masqat (Muscat), Musandam, Shamalal, Bilad, ShamalashSharqiyah (AshSharqiyahNorth), Zufar (Dhofar);.

Εθνική Επέτειος: Γενέθλια του Μονάρχη SultanQaboos (18 Νοεμβρίου 1940).

3.Νομικό Σύστημα: Το ισχύον νομικό σύστημα στη χώρα είναι μεικτό – Αγγλοσαξωνικό δίκαιο και Ισλαμικός Νόμος.

4.Νομοθετική Εξουσία

Η νομοθετική εξουσία αποτελείται από δύο νομοθετικά σώματα, την Ανω Βουλή (Majlisa-Dawla) με 71 έδρες. Τα μέλη διορίζονται από τον Σουλτάνο και έχουν μόνο συμβουλευτικό ρόλο.

Η Κάτω Βουλή (Majlisa-Shura) αποτελείται από 84 έδρες. Τα μέλη της Κάτω Βουλής εκλέγονται από το λαό και η θητεία τους είναι τέσσερα χρόνια. Η Κάτω Βουλή είναι το κατεξοχήν Νομοθετικό Σώμα, το οποίο συζητά και ψηφίζει νόμους σε συνεργασία βέβαια και με την σύμφωνη γνώμη του Σουλτάνου.

Εκλογές: οι τελευταίες εκλογές για την Κάτω Βουλή (Majlisa-Shura) έγιναν στις 15 Οκτωβρίου 2011. Οι επόμενες προγραμματίζονται για τον Οκτώβριο 2015.

5.Εκτελεστική Εξουσία

Αρχηγός του Κράτους είναι ο Σουλτάνος QaboosbinSaidAl-Said. Από το 1972 κατέχει και το αξίωμα του Πρωθυπουργού της χώρας, ενώ από το 1970 έχει και το αξίωμα του Αρχηγού του Κράτους. Τα μέλη της κυβέρνησης ορίζονται από τον ίδιο.

6.Δικαστική Εξουσία

Η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο (SupremeCourt) που απαρτίζεται από πέντε δικαστές. Η επιλογή των δικαστών γίνεται από το 9μελές Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται από τον Σουλτάνο και Αρχηγό του Κράτους. Παράλληλα λειτουργούν και άλλα δικαστήρια, όπως διοικητικά, εφετεία και ποινικά δικαστήρια.

7.Συμμετοχή της χώρας σε Διεθνείς Οργανισμούς

Το Σουλτανάτο του Ομάν συμμετέχει σε πληθώρα Διεθνών Οργανισμών. Οι Διεθνείς Οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει είναι:

ABEDA – Arab Bank for Economic Development
AFESD – Arab Fund for Economic and Social Development
CAEU – Council of Arab Economic Unity
FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations
G-77, GCC (Gulf Cooperation Council)

IAEA – International Atomic Energy Agency
IBRD – International Bank for Reconstruction and Development
ICAO – International Civil Aviation Organization
ICC – International Chamber of Commerce
IDA – International Development Association
IDB – Islamic Development Bank
IFAD – International Fund for Agricultural Development
IFC- International Finance Corporation
IHO – International Hydrographic Organization
ILO – International Labour Organization
IMF – International Monetary Fund
IMSO – International Mobile Satellite Organization
INTERPOL – International Police
IOC – International Olympic Committee
ISO – International Organization for Standardization
ITSO – International Telecommunications Satellite Organization
ITU – International Telecommunications Union
MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
OIC – Organization of the Islamic Conference
OPCN – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
UN – United Nations
UNCTAD – United Nations Conference for Trade and Development
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
UNWTO – World Tourism Organization
WCO – World Customs Organization
WFTU – World Federation of Trade Unions
WHO – World Health Organization
WIPO – World Intellectual Property Organization
WMO – World Meteorological Organization
WTO – World Trade Organization

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

1.Γενικά Στοιχεία

Η οικονομία του Ομάν βρίσκεται σε μεσαίο στάδιο ανάπτυξης και εισοδηματικού επιπέδου, εξαρτώμενη σε μεγάλο βαθμό από την παραγωγή και τις εξαγωγές αργού πετρελαίου. Η κυβέρνηση του Μασκάτ κυρίως λόγω της σταδιακής μείωσης των αποθεμάτων σε πετρέλαιο και την αντίστοιχη αύξηση του προσφερόμενου για εργασία ανθρώπινου δυναμικού εφαρμόζει στρατηγική και αναπτυξιακά προγράμματα που αποσκοπούν στην διαφοροποίηση της οικονομίας και απέξαρτησή της από το πετρέλαιο, την βιομηχανοποίηση της χώρας και της οικονομίας της και την εφαρμογή εντατικού προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, με απώτερο στόχο τη μείωση συμμετοχής του πετρελαϊκού τομέα έως και 9% στο Α.Ε.Π. της χώρας έως το 2020, αυξάνοντας τις θέσεις εργασίας για τους ημεδαπούς και σταδιακή μείωση της ανεργίας.

Ο τουρισμός και οι βιομηχανίες φυσικού αερίου είναι οι δύο βασικοί τομείς που συμβάλουν στην διαφοροποίηση της οικονομίας της χώρας. Στα δυνατά στοιχεία της Ομανικής Οικονομίας περιλαμβάνονται τα εξής:

- **τα αποθέματα σε πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο που διαθέτει η χώρα**
- **σημαντικά συναλλαγματικά αποθέματα που καθιστούν τη χώρα σε καθαρό πιστωτή και μετριάζουν οποιοδήποτε επιχειρηματικό ρίσκο**
- **ισχυρά πλεονάσματα στο ισοζυγίο τρεχουσών συναλλαγών και φορολογικά πλεονάσματα**
- **χαμηλό εξωτερικό χρέος**
- **σημαντικό ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα**
- **η πολιτική κατάσταση στη χώρα παραμένει σταθερή, παρόλες τις αναταράξεις και το κλίμα αβεβαιότητας και αστάθειας που επικρατεί σε αρκετές γειτονικές χώρες με**

αποκορύφωμα την έκρυθμη κατάσταση στη γειτονική Υεμένη και την στρατιωτική επέμβαση της Σαουδικής Αραβίας

- διατήρηση φιλικών σχέσεων τόσο με όλες σχεδόν τις υπόλοιπες του Αραβικού Κόλπου καθώς και με άλλες τρίτες χώρες

Στα αδύνατα στοιχεία της Ομανικής Οικονομίας περιλαμβάνονται τα εξής:

- δεν έχει ορισθεί ακόμη ο διάδοχος του Αρχηγού του Κράτους Σουλτάνου Qaboos και η διαδικασία διαδοχής είναι ακόμη σχετικά αδιαφανής
- καθυστερούν οι απαραίτητες κοινωνικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις και η κοινωνική πίεση για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις συνεχώς διογκώνονται
- μεγάλη εξάρτηση από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο (80% των εσόδων προέρχονται από τις εξαγωγές σε αργό πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο)
- τα αποθέματα σε πετρέλαιο έχουν πεπερασμένο χρονικό ορίζοντα ο οποίος δεν φαίνεται να ξεπερνά τα 16 χρόνια
- η στρατηγική σημασία των στενών του Χορμούζ και η πιθανή εμπλοκή σε οποιαδήποτε περιφερειακή σύρραξη καθιστά τη περιοχή αυτή ακόμη περισσότερο ευάλωτη σε τυχόν νέες δημιουργούμενες εντάσεις
- οι δαπάνες για στρατιωτικούς εξοπλισμούς είναι οι υψηλότερες που έχει η χώρα

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)	2011 – 85,99 δις δολάρια 2012 – 90,28 δις δολάρια 2013 – 94,86 δις δολάρια 2015 (εκτίμηση) – 82 δις δολάρια
Αύξηση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος	2012 – 5,8%, 2013 – 4,8%, 2014 3,4% και 2015 3,4%
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) – Κατά Κεφαλή	2011 – 28.700 δολάρια 2012 – 29.200 δολάρια 2013 – 29.800 δολάρια και 2014 – 21.688 δολάρια
Εθνικοί Λογαριασμοί – Εθνικές Αποταμιεύσεις	2011 – 41% Α.Ε.Π. 2012 – 37,4% Α.Ε.Π. και 2013 – 36,2% Α.Ε.Π.
Σύνθεση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος ανά τελική χρήση	Νοικοκυριά : 30,5%, κυβερνητικές δαπάνες: 17,8%, επενδύσεις σε σταθερά κεφάλαια: 27,3%, επενδύσεις σε εμπορεύματα: -0,5%, εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 63,8%,

	εισαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 39,4%
Ανάλυση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος ανά τομέα	Γεωργία: 1%, Βιομηχανία: 64,4% και Υπηρεσίες: 34,6%
Αγροτικά Προϊόντα	Φρούτα και νωπά οπωροκηπευτικά, λαχανικά, ψάρια, μπανάνες και άλλα
Βιομηχανικά Προϊόντα	Αργό Πετρέλαιο, φυσικό αέριο, υγροποιημένο φυσικό αέριο, κατασκευές και δομικά – κατασκευαστικά υλικά, χημικά προϊόντα και άλλα
Αύξηση Βιομηχανικής Παραγωγής	2013 – 3,5% (πρόβλεψη)
Εργατικό Δυναμικό	968.800 απασχολούμενοι – 60% αλλοδαποί εργαζόμενοι (στοιχεία 2007)
Ανεργία	15%
Προϋπολογισμός	Εσοδα: 34,42 δις δολάρια Εξοδα: 35,48 δις δολάρια
Φόροι και άλλα έσοδα	42% Α.Ε.Π.
Προϋπολογισμός Έλλειμμα	-1,3% Α.Ε.Π.
Δημόσιο Χρέος	2012 – 6,2% Α.Ε.Π. – 2013 7,3% Α.Ε.Π. – 2014 8,1%
Πληθωρισμός	2012 – 2,9%, 2013 – 1,6% και 2014 2,8%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	2012 – 8,312 δις δολάρια και 2013 – 7,249 δις δολάρια
Εξαγωγές	2012 – 52,14 δις δολάρια 2013 – 56,22 δις δολάρια
Εξαγωγές – προϊόντα και εμπορεύματα	Πετρέλαιο, νωπά ψάρια, μέταλλα και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα
Εξαγωγές – Χώρες προορισμού	Κίνα 31,8%, Ιαπωνία 12,9%, ΗΑΕ 10,4%, Νότιος Κορέα 10%, Ταϊλάνδη 4,4%, Σιγκαπούρη 4,4%
Εισαγωγές	2012 – 25,63 δις δολάρια 2013 – 30,75 δις δολάρια
Εισαγωγές – προϊόντα και εμπορεύματα	Μηχανήματα, μηχανολογικός εξοπλισμός, υλικά μεταφορών, βιομηχανικά προϊόντα, τρόφιμα, ζώντα ζώα, λιπαντικά και έλαια
Εισαγωγές – Χώρες προέλευσης	ΗΑΕ 24,1%, Ιαπωνία 12,5%, Ινδία 8,5%, Κίνα 6,3% και ΗΠΑ 6,1%
Συναλλαγματικά αποθέματα και αποθέματα σε χρυσό	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 – 14,4 δις δολάρια 31 ^η Δεκεμβρίου 2013 – 17,7 δις δολάρια (πρόβλεψη)
Εξωτερικό Χρέος	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 – 9,99 δις δολάρια 31 ^η Δεκεμβρίου 2013 – 10,84 δις δολάρια
Φυσικός Πλούτος	Πετρέλαιο, χαλκός, άσβεστος, μάρμαρα, χρώμιο, γύψος, φυσικό αέριο και πετρώματα.

3. Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον

3.1. Επιχειρείν στο Σουλτανάτο του Ομάν

Οποιαδήποτε επιχείρηση προκειμένου ξεκινήσει δραστηριότητα στην αγορά του Ομάν απαιτείται να αποκτήσει αριθμό εμπορικού μητρώου από το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας καθώς και από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο. Παράλληλα θα πρέπει να αποκτήσει άδεια άσκησης επιχειρηματικότητας από την Νομαρχία της πρωτεύουσας Μασκάτ ή οποιαδήποτε άλλη Νομαρχία, όπου πρόκειται να δραστηριοποιηθεί μία επιχείρηση. Αλλα επιπλέον δικαιολογητικά είναι πιθανόν να ζητηθούν από τις αρμόδιες κρατικές αρχές ανάλογα με το είδος και τις δραστηριότητες της επιχείρησης

3.1.1. Ισχύον Νομικό Καθεστώς

3.1.2. Εμπορική Νομοθεσία – Εμπορικές Επιχειρήσεις (Βασιλικό Διάταγμα 4/1974)

Αναφέρονται τα είδη των εταιρειών: ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, μεικτές επιχειρήσεις, εταιρείες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο είναι οι βασικές κατηγορίες εμπορικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Ομάν. Επίσης από το ισχύον εμπορικό δίκαιο προβλέπονται μετατροπές σε μία εμπορική επιχείρηση ή συγχωνεύσεις εμπορικών επιχειρήσεων.

3.1.2. Εμπορικό Δίκαιο (Βασιλικό Διάταγμα 55/1990)

Το εμπορικό δίκαιο αναφέρεται στους κανονισμούς που αφορούν όσους έχουν εμπορική και επιχειρηματική δραστηριότητα, όπου περιλαμβάνονται και τα εμπορικά συμβόλαια, τα εμπορικά εργαλεία και μηχανισμοί και όλα τα ζητήματα που αφορούν το πτωχευτικό δίκαιο επιχειρήσεων.

3.1.3. Εμπορικές Εγγραφές (Βασιλικό Διάταγμα 3/1974)

Ολες οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να εγγράφονται στο Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Σε όλα τα επίσημα έγγραφα και δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός μητρώου (CommercialRegistrationNumber – CCR). Το εμπορικό μητρώο είναι προσβάσιμο σε όλους τους ενδιαφερόμενους όπου καταγράφονται οι εξής πληροφορίες:

- έμποροι, επιχειρηματίες και εμπορικές επιχειρήσεις των οποίων η έδρα άσκησης των δραστηριοτήτων τους είναι το Σουλτανάτο του Ομάν
- υποκαταστήματα και γραφεία επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Ομάν και η έδρα των οποίων είναι είτε στο εξωτερικό, σε τρίτη χώρα, είτε σε άλλη περιοχή του Ομάν διαφορετική από εκείνη του υποκαταστήματος ή του γραφείου της συγκεκριμένης επιχείρησης

- τροποποιήσεις και αλλαγές στην αρχική εγγραφή μιάς επιχείρησης καθώς και οποιαδήποτε τροποποίηση ή αλλαγή στα καταστατικά άρθρα μιάς εμπορικής επιχείρησης
- αποφάσεις αναφορικά με την εκκαθάριση ή την αναστολή εργασιών μιάς επιχείρησης ή αδυναμία άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων απο συγκεκριμένο επιχειρηματία
- αποφάσεις αναφορικά με τη δήλωση πτώχευσης μιάς επιχείρησης
- πώληση, τροποποίηση ή συγχώνευση μιάς επιχείρησης

Μεμονωμένοι αγρότες, μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, απασχολούμενοι στις ιχθυοκαλλιέργειες, μικροκαλλιεργητές και σε επιχειρήσεις θαλασσίων μεταφορών εξαιρούνται από την εγγραφή στα Εμπορικά Μητρώα. Το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μπορεί επίσης να συμπεριλάβει στις εξαιρέσεις και άλλες επαγγελματικές κατηγορίες ή κατηγορίες επιχειρήσεων.

3.1.4. Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις

Για την οργάνωση και ενίσχυση της βιομηχανικής δραστηριότητας στο Ομάν εφαρμόζεται ο νόμος του 1978 που προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών μονάδων ή βιομηχανικών εγκαταστάσεων όπου παράγονται επεξεργασμένες πρώτες ύλες ή μερικώς επεξεργασμένα προϊόντα.

Η βιομηχανική άδεια εκδίδεται από την Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και θα πρέπει να εκδοθεί σε διάστημα προγενέστερο της έναρξης λειτουργίας της συγκεκριμένης βιομηχανικής μονάδας καθώς επίσης και αν πρόκειται να γίνουν οποιοσδήποτε αλλαγές ή τροποποιήσεις σε μία ήδη λειτουργούσα βιομηχανική μονάδα. Απαραίτητη επίσης είναι και η εγγραφή στην Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

3.1.5. Λειτουργία αλλοδαπών επιχειρήσεων

Εμπορικές επιχειρήσεις με αλλοδαπό εταίρο πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις της νομοθεσίας για τα ξένα κεφάλαια (Βασιλικό Διάταγμα 102/1994) – ForeignInvestmentLaw – FCIL) πέραν της ισχύουσας νομοθεσίας για τις εμπορικές επιχειρήσεις. Οι αλλοδαποί υπήκοοι υποχρεούνται να έχουν άδεια από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ώστε να συμμετέχουν σε μία εμπορική, βιομηχανική ή τουριστική επιχείρηση ή και να κατέχουν μετοχές σε μία ημεδαπή επιχείρηση, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις. Οι αιτήσεις για έκδοση αδειών για αλλοδαπές επιχειρήσεις υποβάλλονται στο Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Στις παρακάτω περιπτώσεις δεν απαιτείται η χορήγηση αδείας:

- επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες βάσει ειδικών συμβολαίων ή συμφωνιών που έχουν με την κυβέρνηση ή αυτές που απορρέουν από Βασιλικά Διατάγματα
- υπηρεσίες που χαρακτηρίζονται ως «απολύτως απαραίτητες για το Σουλτανάτο» κατόπιν σχετικής αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου

3.1.6. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Οποιοσδήποτε υπήκοος του Σουλτανάτου του Ομάν μπορεί να είναι κάτοχος ιδιοκτησίας καθώς και υπήκοοι των Χωρών-Μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας με μερικούς περιορισμούς. Αλλοδαπές επιχειρήσεις και υπήκοοι άλλων χωρών δεν επιτρέπεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί ιδιοκτησίας (Βασιλικό Διάταγμα 05/1980) να είναι ιδιοκτήτες εκτός από συγκεκριμένες ειδικές περιπτώσεις. Παρόλα αυτά αλλοδαποί υπήκοοι μπορούν να είναι ιδιοκτήτες κτηματομεσιτικών γραφείων ειδικότερα σε περιοχές που χαρακτηρίζονται «ιδιαίτερου τουριστικού ενδιαφέροντος – Integrated Tourism Companies (ITC) – από τις αρμόδιες κρατικές αρχές.

3.1.7. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ο ρόλος τους στην ανάπτυξη της οικονομίας του Σουλτανάτου του Ομάν

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν στρατηγικής σημασίας παράγοντα για την οικονομία του Σουλτανάτου του Ομάν. Αποτελούν το τομέα προσφοράς εργασίας σε αρκετούς ημεδαπούς, γεγονός που συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας ενώ παράλληλα προσφέρει ευκαιρίες και δυνατότητες για ανάληψη διαφόρων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Η γεωγραφική απεικόνιση της χώρας σε συνδυασμό με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία και την τοπική παραγωγή πρώτων υλών αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες για την ενίσχυση του ρόλου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την ενεργότερη συμμετοχή τους στην ανάπτυξη της Ομανικής Οικονομίας.

Οι τομείς στους οποίους οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συμβάλλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας είναι κυρίως οι κατασκευές, και η προμήθεια των διαφόρων κατασκευαστικών επιχειρήσεων με πρώτες ύλες και άλλα δομικά υλικά που παράγουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις. Άλλοι τομείς είναι οι υπηρεσίες, όπως ο τουρισμός, ο τομέας της υγείας, η προμήθεια υλικών και πρώτων υλών στον ενεργειακό τομέα και αλλού.

Ο ορισμός μίας επιχείρησης ως μικρομεσαίας, σύμφωνα με τα ισχύοντα στη χώρα κατατάσσει τις επιχειρήσεις σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες:

- επιχειρήσεις που απασχολούν έως πέντε υπαλλήλους ή και λιγότερους με συνολικό τζίρο έως 25.000 Ομανικά Ριάλια (56.980 \$ περίπου), ανήκουν στη πρώτη κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν από πέντε έως εννέα υπαλλήλους με συνολικό τζίρο από 25.000 έως και 250.000 Ομανικά Ριάλια (από 56.980 \$ έως και 647.500 \$ περίπου)
- η τρίτη κατηγορία αφορά επιχειρήσεις που απασχολούν από 10 έως και 99 υπαλλήλους και με συνολικό ετήσιο τζίρο από 250.000 Ομανικά Ριάλια έως και 1,5 εκατομμύριο Ομανικά Ριάλια (647.500 έως και 3,8 εκατομμύρια \$ περίπου)

Η Ομανική Κυβέρνηση αποδίδει μεγάλη σημασία στην στρατηγική και στην εφαρμογή πολιτικής ανάπτυξης μέσα από ένα πενταετές πρόγραμμα ανάπτυξης και ενίσχυσης της εγχώριας οικονομίας για το χρονικό διάστημα 2011-2015. Οι κυριότεροι στόχοι του εν λόγω προγράμματος είναι η ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. έως και 3% και με τον πληθωρισμό να μην υπερβαίνει σε ετήσια βάση το ανώτατο ποσοστό του 4%.

Οι δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να ανέλθουν στα 30 δις Ομανικά Ριάλια (78 δις \$ περίπου), σημειώνοντας αύξηση 113%, από τα 14 δις Ομανικά Ριάλια (36,2 δις \$) που είχαν προβλεφθεί για το επταετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2006-2010. Κατά την έναρξη του πενταετούς προγράμματος για το

2011 τα συνολικά δημόσια έσοδα ανήλθαν σε 7,5 δις Ομανικά Ριάλια (19,4 δις \$) και οι δαπάνες σε 8,5 δις Ομανικά Ριάλια (22,01 δις \$). Από το 1996 και μετά όλα τα προγράμματα ανάπτυξης που εφαρμόζει η Ομανική Κυβέρνηση βρίσκονται σε απόλυτη αρμονία και σύγκλιση προς το “Οραμα 2020”, οικονομικό και αναπτυξιακό πρόγραμμα που αποσκοπεί στην μακροπρόθεσμη διαφοροποίηση της Ομανικής οικονομίας στο σύνολό της και στην απεξάρτησή της από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

3.1.8. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

Η κυβέρνηση του Σουλτανάτου είναι ιδιαίτερα φιλική στην προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών, παρόλο που η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι ο αλλοδαπός επενδυτής δεν μπορεί να κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 35%, όταν συμμετέχει σε επένδυση με ημεδαπό υπήκοο της χώρας. Εξαιρέσεις στον ανωτέρω κανόνα επιτρέπονται μόνον όταν η συγκεκριμένη επένδυση βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση με τα εθνικά συμφέροντα της χώρας. Επίσης υποκαταστήματα ξένων τραπεζών μπορούν να ανήκουν εξ ολοκλήρου σε αλλοδαπούς.

Άλλες εξαιρέσεις αφορούν επενδύσεις από χώρες με τις οποίες το Σουλτανάτο έχει υπογράψει Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου, όπως οι ΗΠΑ ή και με τις χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Αραβικού Κόλπου. Επίσης απαγορεύεται η αγορά κατοικίας ή γης από αλλοδαπούς υπηκόους εκτός από κάποιες τουριστικές περιοχές στην πρωτεύουσα Μασκάτ και μόνο για τουριστική εκμετάλλευση, όπου αλλοδαποί υπήκοοι μπορούν να είναι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων ή κατοικιών. Στην ετήσια έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας “DoingBusiness 2014”, το Σουλτανάτο του Ομάν βρίσκεται στην 47^η θέση από τα προηγούμενα έτη 2012 και 2013. Στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ “WorldEconomicForum (WEF) – GlobalCompetitivenessReport 2013-2014” του Σουλτανάτου του Ομάν κατατάσσεται στην 32^η θέση.

Τα βασικά συμπεράσματα της συγκεκριμένης Έκθεσης Ανταγωνιστικότητας αλλά και οι προτροπές προς την κυβέρνηση της χώρας συνοψίζονται επιγραμματικά στα ακόλουθα:

- σημαντικές μεταρρυθμίσεις στον δημόσιο τομέα που θα προσφέρουν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας και θα ενισχύσουν ακόμη περισσότερο το ρόλο του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας
- βελτίωση των προδιαγραφών και της ποιότητας βασικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, αποδίδοντας μεγαλύτερη έμφαση στους τομείς των μαθηματικών, των επιστημών και της διοίκησης όπου απαιτείται η αναβάθμιση και συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων γνώσεων.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις στη χώρα έφθασαν στο τέλος του 2012 τα 6,48 δις Ομανικά Ριάλια (16,7 δις \$ περίπου), παρουσιάζοντας αύξηση 9,6%, από 5,9 δις Ομανικά Ριάλια (15,2 δις \$ περίπου) στα τέλη του 2011, στοιχεία που δόθηκαν στην δημοσιότητα από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφόρησης και Στατιστικής.

Από το σύνολο των άμεσων ξένων επενδύσεων 46,4% (3,07 δις Ομανικά Ριάλια ή 7,95 δις \$) αφορούσαν τον ενεργειακό τομέα, 18,3% (1,34 δις Ομανικά Ριάλια ή 3,47 δις \$) την βιομηχανία και την μεταποίηση, 15,5% (914 εκατομμύρια Ομανικά Ριάλια ή 2,36 δις \$) σε οικονομικές υπηρεσίες. Από το 2011 έως το 2012 οι άμεσες ξένες επενδύσεις παρουσίασαν αύξηση 41% και από 404 εκατομμύρια Ομανικά Ριάλια (1,04 δις \$) έφθασαν στα 570 εκατομμύρια Ομανικά Ριάλια (1,47 δις \$).

3.1.9. Ισχυροί Αναπτυξιακοί Ρυθμοί

Οι αναπτυξιακοί ρυθμοί της Ομανικής Οικονομίας συνεχίσθηκαν και το 2014 μέσω της πολιτικής περισσότερων παροχών σε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού της χώρας, ώστε να ελαχιστοποιηθούν και οι οποιοδήποτε κραδασμοί από τα γεγονότα της Αραβικής Ανοιξης και την αβεβαιότητα και έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί σε γειτονικές προς το Σουλτανάτο χώρες. Η ευέλικτη και δίκαιη φορολογική πολιτική που εφαρμόζει η κυβέρνηση ωφελεί την αύξηση της ζήτησης και της κατανάλωσης ενώ παράλληλα ενισχύονται άλλοι τομείς της οικονομίας, πέραν του πετρελαίου και του φυσικού αερίου.

Το Α.Ε.Π. της χώρας παρουσίασε αύξηση 5,8% το 2012 και 5,5% για το 2013 ενώ όλες οι εκτιμήσεις κάνουν λόγο για περαιτέρω ισχυρούς αναπτυξιακούς ρυθμούς, κυρίως λόγω της κατασκευής των μεγάλων έργων υποδομών και της κοινωνικής πολιτικής που προωθεί η κυβέρνηση και τονώνει την εσωτερική ζήτηση και κατανάλωση.

Η οικονομική ανάπτυξη προβλέπεται να συνεχισθεί και για την διετία 2014-2015, παρόλο το δυσοίωνα και ασταθές παγκόσμιο οικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον. Η αύξηση του Α.Ε.Π. για το 2014 έφθασε στο 5,5% ενώ για το 2015 προβλέπεται περαιτέρω αύξηση της τάξεως του 5%. Βασικός παράγον για την αναπτυξιακή δυναμική για το 2014 αποτέλεσε η πολιτική επενδύσεων της κυβέρνησης σε άλλους τομείς πέραν του πετρελαίου και του φυσικού αερίου.

3.1.10. Γενικότερη πολιτική κατάσταση

Τα πρόσφατα γεγονότα της Αραβικής Ανοιξης και το κλίμα αστάθειας και αβεβαιότητας που κυριαρχεί σε αρκετές χώρες του Αραβικού Κόσμου οδήγησε την Ομανική Κυβέρνηση σε λήψη μέτρων και εφαρμογή πολιτικών ανασταλτικών προς τις δυσάρεστες και επικίνδυνες καταστάσεις που δημιουργήθηκαν σε άλλες χώρες.

Πρώτο μέτρο ήταν η εφαρμογή της πολιτικής της “Ομανοποίησης” (Omanisation) προσφέροντας περισσότερες θέσεις εργασίας σε ημεδαπούς και περιορίζοντας τις θέσεις των αλλοδαπών που εργάζονται στη χώρα. Η πολιτική αυτή αποσκοπεί στα εξής:

- αύξηση του επιχειρηματικού κόστους
- μείωση της εργατικής παραγωγικότητας
- επιβράδυνση κάποιων επενδύσεων
- το όραμα της Ομανικής κυβέρνησης για το 2020 είναι η διαφοροποίηση της εγχώριας οικονομίας από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο με παράλληλη ενίσχυση των ιδιωτικοποιήσεων και των επενδύσεων σε διαφορετικούς τομείς της οικονομίας. Με βάση το πρόγραμμα αυτό προβλέπεται ότι έως το 2020 η αύξηση του Α.Ε.Π., εκτός του πετρελαίου, θα καλύπτεται έως και ποσοστό 81% του συνολικού Α.Ε.Π. της χώρας.

Χαμηλό και Διαχειρίσιμο εξωτερικό δημόσιο χρέος

Τα ποσοστά του εξωτερικού δημόσιου χρέους της χώρας, ως προς το Α.Ε.Π., εξακολουθούν να

παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, κάτω του 5% για τα έτη 2011 και 2012, ενώ παράλληλα τη σχετικά μικρή αύξηση 6% για το 2014 και το 2015 φαίνεται ότι δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε σοβαρά προβλήματα.

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σημαντικά πλεονάσματα) και χαμηλό ποσοστό εξωτερικού δημόσιου χρέους

Τα διψήφια πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών καταγράφονται για πρώτη φορά το 2010 και έως και το 2012. Στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών έφθασε στο 10,4% του Α.Ε.Π.. Για το 2014 και το 2015 οι εξωτερικοί λογαριασμοί φαίνεται ότι κινούνται σε θετική πορεία, παρόλο που το πλεόνασμα αναμένεται να παρουσιάσει περαιτέρω σχετική μείωση, κυρίως λόγω της αύξησης των εισαγωγών, της αυξημένης εσωτερικής ζήτησης και των πτωτικών τάσεων, όσον αφορά τις τιμές του αργού πετρελαίου διεθνώς. Το ετήσιο πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί στο 5,8% του Α.Ε.Π. για το 2014 και στο 3% περίπου για το 2015.

Βασικός αρνητικός παράγων που προκαλεί έντονο σκεπτικισμό και επιφυλάξεις είναι οι τάσεις που θα επικρατήσουν στην διεθνή αγορά πετρελαίου. Βασικός κίνδυνος θεωρείται επίσης η μείωση των Ομανικών εξαγωγών λόγω της μειωμένης σχετικά ζήτησης στο εσωτερικό των αγορών του εξωτερικού, αυτών που θεωρούνται οι κύριοι εμπορικοί εταίροι του Ομάν, ιδίως στην Ασία όπου η Κίνα απορροφά το 30% των εξαγωγών της χώρας μαζί με τη Νότιο Κορέα, την Ιαπωνία και την Ινδία να απορροφούν άλλο ένα 30% των Ομανικών εξαγωγών. Όλα τα ανωτέρω σενάρια συνηγορούν υπέρ της υιοθέτησης της πολιτικής διαφοροποίησης της Ομανικής οικονομίας προς άλλους τομείς, πέραν του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, με το τίτλο “Vision 2020”.

Το εξωτερικό δημόσιο χρέος καθώς και όλες οι άλλες εξωτερικές υποχρεώσεις της χώρας αναμένεται να παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα και για το 2014 αλλά και για το 2015. Το εξωτερικό δημόσιο χρέος θα κυμανθεί ως ποσοστό του Α.Ε.Π. στα επίπεδα του 14% έως και 16% ενώ τα έσοδα από τις εξαγωγές θα κυμανθούν στα επίπεδα του 21% έως και 24% αντίστοιχα.

Συναλλαγματικά αποθέματα

Τα επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα που διαθέτει η χώρα, εξαιρουμένων των αποθεμάτων σε χρυσό, ανέρχονται σε 16 δις \$ καλύπτοντας τις ανάγκες της χώρας σε εισαγωγές κατά προσέγγιση σε 4,6 μήνες. Επιπλέον των ανωτέρω η χώρα διαθέτει ταμείο από τα έσοδα των εξαγωγών πετρελαίου. Στα επόμενα χρόνια εκτιμάται ότι τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας θα εξακολουθήσουν να καλύπτουν τις ανάγκες της χώρας σε εισαγωγές προϊόντων και εμπορευμάτων.

4. Τραπεζικός και Χρηματοπιστωτικός Τομέας

α. Κεντρική Τράπεζα του Ομάν

Η Κεντρική Τράπεζα του Ομάν είναι αρμόδια για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής στη χώρα. Είναι επίσης η ρυθμιστική αρχή για την λειτουργία όλων των εμπορικών τραπεζών της χώρας καθώς και για όλους τους φορείς που παρέχουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως εταιρείες χρηματοδοτικής

μίσθωσης (leasing companies), ανταλλακτήρια συναλλάγματος, εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και άλλες.

b. Χρηματοπιστωτικός Τομέας

Πολιτική της Κεντρικής Τράπεζας είναι η ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που κρίνονται απαραίτητες, με άμεσο και αποκλειστικό στόχο τη μεγαλύτερη απελευθέρωση του τομέα και την καλλίτερη οργάνωσή του.

Οι ξένες τράπεζες έχουν την δυνατότητα εγκατάστασης και λειτουργίας υποκαταστημάτων τους καθώς επίσης επιτρέπεται και η συμμετοχή ξένων επενδυτών στις τοπικές τράπεζες. Οι τοπικές τράπεζες ενθαρρύνονται προς την ανάπτυξη διεθνών δραστηριοτήτων και συνεργασιών με τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών. Σε δέκα εμπορικές τράπεζες επιτρέπεται να εμπλέκονται σε επενδυτικά προγράμματα και να έχουν αντίστοιχες δραστηριότητες. Οι κρατικές τράπεζες είναι δύο, η «Oman Housing Bank» και η «Oman Development Bank».

Εξη εταιρείες με 31 υποκαταστήματα σε όλη τη χώρα δραστηριοποιούνται στους τομείς της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών, υπηρεσιών κεφαλαιαγοράς και άλλες.

c. «Oman Development Bank»

Η τράπεζα «Oman Development Bank» δημιουργήθηκε με σκοπό την ενθάρρυνση και προώθηση της οικονομικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης. Παρέχει συμβουλευτικές και τεχνικές υπηρεσίες σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς και σε μεγάλα έργα και προγράμματα στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας, των ιχθυοκαλλιεργειών, του τουρισμού, της εκπαίδευσης, της υγείας και σε άλλους τομείς.

Επίσης παρέχει χαμηλότοκα δάνεια για προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν την εκπαίδευση, την υγεία, την γεωργία, την υγεία και υγιεινή των ζώων, τις ιχθυοκαλλιέργειες, την βιομηχανία και προγράμματα ενίσχυσης του τουρισμού. Το 50% κάθε προγράμματος χρηματοδοτείται από τη τράπεζα, εφόσον πρόκειται για τη περιοχή της πρωτεύουσας Μασκάτ και κατά 56% εάν πρόκειται για περιοχές εκτός της πρωτεύουσας, ενώ το επιτόκιο είναι μόλις 3%.

5.Εγκρίσεις συμβολαίων ύψους 702 εκατομμυρίων \$ για κατασκευή και εκσυγχρονισμό του οδικού δικτύου του Σουλτανάτου του Ομάν

Η αρμόδια κρατική αρχή διεθνών μειοδοτικών διαγωνισμών του Σουλτανάτου ενέκρινε την υπογραφή συμβολαίων, συνολικής αξίας 270 εκατομμυρίων Ομανικών Ριαλίων (702 εκατομμ. \$) για τον εκσυγχρονισμό του ήδη υπάρχοντος οδικού δικτύου και τη κατασκευή νέων οδικών αρτηριών.

Το κύριο έργο αφορά τη κατασκευή του διπλού οδικού άξονα, Adam-Thumrait και Barka-Nakhal. Ένα τμήμα του οδικού άξονα Adam-Thumrait, συνολικής αξίας 110 εκατομμ. Ομανικών Ριαλίων, πρόκειται να ανατεθεί στην εμπατινή εταιρεία Ghantoot Transport and General Contracting. Ένα

δεύτερο τμήμα του ίδιου οδικού άξονα, συνολικής αξίας 91 εκατομμ. Ομανικών Ριαλίων, πρόκειται να κατακυρωθεί στην εταιρεία Consolidated Contracting Company (CCC), με έδρα την Αθήνα. Σύμφωνα με το ανακοινωθέν χρονοδιάγραμμα οι εργασίες προβλεπόταν να ξεκινήσουν έντος του 2014 και το όλο έργο αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το έτος 2017.

Η αρμόδια Ομανική κρατική αρχή διεθνών μειοδοτικών διαγωνισμών της χώρας ενέκρινε και την υλοποίηση συμβολαίων για άλλα έργα του οδικού δικτύου της χώρας. Τα συμβόλαια αφορούν τη κατασκευή της οδικής αρτηρίας, διπλής κατεύθυνσης, Barka-Nakhal, στην Νότια Περιφέρεια της χώρας AlBatinah, συνολικού προϋπολογισμού 65 εκατομμ. Ομανικών Ριαλίων. Επίσης τον Αύγουστο 2014 η αμερικανική εταιρεία Hill International υπέγραψε τριετές συμβόλαιο για την ανάληψη της διοίκησης κατασκευής του οδικού άξονα Bidbid-Sur, συνολικού ύψους 1,5 εκατομμ. Ομανικών Ριαλίων. Το όλο έργο συνολικού μήκους 247 χιλιομέτρων εκτιμάται ότι θα κοστίσει 432 εκατομμ. Ομανικά Ριάλια. Οι τεχνικές παρεμβάσεις αφορούν στον επανασχεδιασμό του ήδη υπάρχοντος αυτοκινητοδρόμου μίας κατεύθυνσης σε έξι λωρίδες κυκλοφορίας, τρεις ανά κατεύθυνση, σύμφωνα με την έγκριση του αρμόδιου Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Τέλος τον Φεβρουάριο 2014 ανατέθηκε στην κοινοπραξία μεταξύ της Ινδικής εταιρείας Larsen and Toubro και της Ομανικής Khalid bin Ahmed and Sons-η κατασκευή του δεύτερου τμήματος του ίδιου οδικού άξονα.

6. Προβλέψεις της Ομανικής Οικονομίας για το 2015 – Ο μεγαλύτερος προϋπολογισμός για το 2015 – Θεαματική αύξηση των δημοσίων δαπανών

Ο προϋπολογισμός για το τρέχον έτος για το Σουλτανάτο του Ομάν είναι ο μεγαλύτερος όλων των τελευταίων ετών, ενώ σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που δόθηκαν στην δημοσιότητα ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις δημόσιες δαπάνες οι οποίες αυξήθηκαν κατά 4,5%, φθάνοντας στα 14,1 δις Ομανικά Ριάλια (36,7 δις \$). Παράλληλα η σημαντική πτώση των τιμών του πετρελαίου αναμένεται να οδηγήσει σε περιορισμό των εσόδων από εξαγωγές αργού πετρελαίου και να δημιουργήσει έλλειμμα στον προϋπολογισμό. Εφόσον η τιμή του πετρελαίου σταθεροποιηθεί στα 56 δολάρια ανά βαρέλι ή παρουσιάσει περαιτέρω μείωση, το έλλειμμα του προϋπολογισμού αναμένεται για το τρέχον έτος να φθάσει στο 8% του Α.Ε.Π., στα 2,5 δις Ομανικά Ριάλια. Ποσοστό 79% των εσόδων του Σουλτανάτου (89,16 δις Ομανικά Ριάλια) προέρχονται από τα έσοδα των εξαγωγών πετρελαίου.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις και εκτιμήσεις των επενδυτικών οίκων “Moody’s” και “Standard & Poor’s” για τις προοπτικές και εξελίξεις της οικονομίας του Σουλτανάτου, η αύξηση του Α.Ε.Π. έως και το 2017 εκτιμάται στο 3,6%, παρόλο που ο εφετινός προϋπολογισμός βασίζεται στο αισιόδοξο σενάριο αύξησης του Α.Ε.Π. έως και 5%. Στην ίδια έκθεση επισημαίνεται ότι, παρόλο που το Σουλτανάτο του Ομάν και το Μπαχρέϊν ανήκουν στους αδύναμους κρίκους του Συμβουλίου των Χωρών Συνεργασίας του Κόλπου, είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που δημιουργούνται από την κατακόρυφη πτώση των τιμών του πετρελαίου. Στη περίπτωση των δύο κρατών υπάρχει ισχυρή ζήτηση για το δημόσιο χρέος, χρέος το οποίο βρίσκεται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα. Η κεντρική κυβέρνηση του Σουλτανάτου αναμένεται να χρηματοδοτήσει το όποιο έλλειμμα του προϋπολογισμού μέσω της έκδοσης μακροπρόθεσμων ισλαμικών ομολόγων και άλλων μηχανισμών, ενεργοποιώντας την εγχώρια αγορά κεφαλαίου.

Ο προϋπολογισμός για δημόσιες επενδύσεις εξακολουθεί να είναι αρκετά υψηλός, στα 3 δις Ομανικά Ριάλια, καθώς η κεντρική κυβέρνηση επικεντρώνει τις προσπάθειές της στην διαφοροποίηση της οικονομίας και την ανεξάρτησή της από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Σημαντικά έργα υποδομών και η επιτάχυνση των εργασιών ολοκλήρωσής τους αποτελούν τον πρωταρχικό στόχο της κυβέρνησης, όπου περιλαμβάνονται έργα όπως η κατασκευή και ολοκλήρωση εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου, η κατασκευή των νέων διεθνών προδιαγραφών αυτοκινητοδρόμου Adam-Thamrait, έργα εκσυγχρονισμού του λιμένα της πόλεως Duqm και ανάπτυξης του τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών στην ίδια πόλη καθώς και προγράμματα διαχείρισης υδάτινων πόρων.

Τέλος ο προϋπολογισμός για το τομέα της δημόσιας εκπαίδευσης έχει επίσης υπερδιπλασιασθεί σε ποσοστό 20% και πλέον των δημοσίων δαπανών, στα 3 δις Ομανικά Ριάλια, ευρισκόμενος σε σύγκλιση με τη πολιτική επένδυσης σε ανθρώπινο δυναμικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν (σε Ευρώ) ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Εξαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	2012	2013	2014
	5.365.727	29.191.697	7.343.743
Εισαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	2.833.650	92.308.616	1.611.149
Όγκος Εμπορίου (με πετρελαιοειδή)	8.199.377	121.500.318	8.954.892
Εμπορικό Ισοζύγιο (με πετρελαιοειδή)	2.532.077	-63.116.919	5.732.594

Όσον αφορά το διμερές εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος με το Σουλτανάτο του Ομάν, οι εισαγωγές της Ελλάδος για το 2014 παρουσιάζουν αισθητή μείωση, 98%, έναντι του 2013 και από 98.308.616 € το 2013 μειώθηκαν στα 1.611.149 € το 2014. Αντίστοιχη μείωση κατά 74%, παρουσιάζουν και οι εξαγωγές της Ελλάδος προς το Σουλτανάτο του Ομάν και από 29.191.697 € το 2013 μειώθηκαν στα 7.343.743 το 2014.

Τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Σουλτανάτο είναι: **φάρμακα και φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες, άλλες ενώσεις οργανοανόργανες, ψάρια κατεψυγμένα, συκώτια, αυγά και σπέρματα, πολυαιθυλένιο και προϊόντα πολυαιθυλενίου, μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα, είδη οικιακής χρήσης και είδη υγιεινής.**

Τα κυριότερα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα προς το Σουλτανάτο είναι: **κατασκευαστικά και δομικά υλικά, εκσκαφείς, αποξέστες και φορτωτές, πηνία και καρούλια κάθε είδους, χρωστικές**

ύλες συνθετικές οργανικές, ανθρακικό του ασβεστίου, ντομάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες, πύλες, πόρτες, παράθυρα και άλλα.

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν (εισαγωγές – εξαγωγές) – οκταψήφια – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ II

2012 – Εισαγωγές Ελλάδος από το Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	1.050.599
	03028990	Άλλα ψάρια του γλυκού νερού	879.723
	39076020	Πολυαιθυλένιο τερεφθαλικό σε αρχικές μορφές	579.600
	03038990	Άλλα ψάρια	126.406
2012 – Εξαγωγές Ελλάδος στο Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	40101100	Μεταφορικοί ιμάντες από βουλκανισμένο καουτσούκ	1.072.993
	48221000	Πηγία, καρούλια κάθε είδους και παρόμοια	616.698
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	370.133
	85176200	Συσκευές για τη λήψη, τη μετατροπή και την μετάδοση της φωνής	356.270
2013 – Εισαγωγές Ελλάδος από το Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)

	27090090	Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	86.949.701
	39076020	Πολυαιθυλένιο τερεφθαλικό σε αρχικές μορφές	3.449.813
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	1.067.954
	03028990	Άλλα ψάρια του γλυκού νερού	454.570
	03038990	Άλλα ψάρια	194.337
2013 – Εξαγωγές Ελλάδος στο Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	27101245	Βενζίνη με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο των 95	23.649.114
	40101100	Μεταφορικοί ιμάντες από βουλκανισμένο ελαστικό	804.929
	85177090	Άλλα μέρη, κεραίες και ανακλαστήρες κεραιών	778.292
	48221000	Πηνία, καρούλια κάθε είδους και παρόμοια υποθέματα	704.280
	32041900	Χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές	271.027
2014 – Εισαγωγές Ελλάδος από το Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία σε Ευρώ
	30049000	Άλλα φάρμακα	955.039
	03028990	Ψάρια και ιχθυηρά	225.909
	29334990	Άλλες ενώσεις οργανοανόργανες	141.049
	03038990	Άλλα ψάρια, τσιπούρες, λαβράκια και άλλα	57.257
	76061220	Πλάκες, ταινίες και φύλλα από κράματα αργιλίου βαμμένα, βερνικωμένα ή επενδεδυμένα με πλαστική ύλη	50.622
	85071080	Άλλοι ηλεκτρικοί συσσωρευτές	45.830

	03061210	Αστακοί Homarus spp. Ολόκληροι	26.927
	48221000	Πηνία, Καρούλια κάθε είδους	24.046
2014 – Εξαγωγές Ελλάδος προς το Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία σε ευρώ
	73089098	Υλικό για το στήσιμο ικριωμάτων, τα υποστηρίγματα των τοιχών ή για υποστυλώσεις	1.742.956
	84158100	Άλλες μηχανές και συσκευές τεχνητού κλίματος	478.800
	84295900	Εκσκαφείς, Αποξέστες και φορτωτές	450.000
	48221000	Πηνία και Καρούλια κάθε είδους	415.991
	84099900	Άλλα μέρη που αναγνωρίζονται ή προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για κινητήρες	265.314
	32041900	Χρωστικές Υλες συνθετικές οργανικές	264.491
	72085299	Πλατέα προϊόντα έλασης με πάχος λιγότερο των 2050mm	238.898
	28365000	Ανθρακικό του Ασβεστίου	235.625
	30049000	Άλλα φάρμακα	196.238
	20029091	Ντομάτες, παρασκευασμένες ή διατηρημένες	194.507
	76101000	Πύλες, πόρτες και παράθυρα	178.066
	29224985	Άλλες ενώσεις με αζωτούχες ομάδες	170.456
	85177090	Άλλες κεραίες για συσκευές ραδιοτηλεγραφίας ή ραδιοτηλεφωνίας	158.557
		Πόρτες, παράθυρα και	

	39252000	τα πλαίσιά τους	143.907
	85176200	Συσκευές για τη λήψη, την μετατροπή ή και την αναγέννηση της φωνής	139.571

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

Χρήσιμες Διευθύνσεις (για Έλληνες επιχειρηματίες)

1.Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας

SultanateofOman

Ministry of Commerce and Industry

2.Oman Chamber of Commerce and Industry

P.O. BOX 1400

Postal Code 112, Ruwi

Sultanate of Oman

Tel: 00968 2476 3700

Fax: 00968 2470 8497

E-Mail: occi@chamberoman.com

www.chamberoman.com

3.The Public Authority for Investment Promotion and Export Development (PAIPED)

Sultanate of Oman

P.O. BOX 25 Wadi Kabir – P.C. 117

Tel: 00968 2462 3300 – 2462 3333

Chairman Office

Tel: 00968 2462 3303, 2462 3302

Fax: 00968 2462 3332

Investment Department

Tel: 00968 2462 3343 – 2462 3350

Fax: 00968 2462 3331

Export Department

Tel: 00968 2462 3364 – 2462 3365

Fax: 00968 2462 3334

Admin. And Finance Department

Tel: 00968 2462 3325 – 2462 3340

Fax: 00968 2462 3335

E-Mail: invest@PAIPED.com, info@PAIPED.com

Export@PAIPED.com, Admin@PAIPED.com

4.Export Credit Guarantee Agency of Oman (S.A.O.C.) – ECGA

P.O.BOX 822, Muscat Postal Code 100

Tel: 00968 2481 3979/80

Fax: 00968 2481 2380

E-Mail: info@ecgaoman.com.om

www.ecgooman.com

5.The Public Establishment for Industrial Estates (PEIE)

Rusayl 124, Muscat Oman

Tel: 00968 2415 5100

Fax: 00968 2444 9095

E-Mail: info@peic.com

www.peie.com

6. Central Bank of Oman

P.O. BOX 1161

Postal Code 112, Ruwi Sultanate of Oman

Tel: 00968 2477 7777

Fax: 00968 2478 8995

www.cbo-oman.org

ΕΚΘΕΣΗ 2014

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

**ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ – ΥΕΜΕΝΗΣ**

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Βόρειος Υεμένη απέκτησε την ανεξαρτησία της από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1918. Το 1967 δημιουργήθηκε και η Νότιος Υεμένη, όταν απομακρύνθηκαν από την περιοχή του Κόλπου του Αντεν οι Βρετανοί όπου από τον 19^ο αιώνα είχαν δημιουργήσει δικό τους προτεκτοράτο. Τρία χρόνια αργότερα η διαφορετική πολιτική που ακολουθούσε η Νότιος από την Βόρειο Υεμένη, περισσότερο μαρξιστικών και κομμουνιστικών αντιλήψεων, οδήγησε αρκετούς ημεδαπούς να μετακινηθούν από το Νότιο στο Βόρειο τμήμα της χώρας, συμμετέχοντας έτσι στις έντονες και συνεχείς εχθροπραξίες που κράτησαν για περισσότερες από δύο δεκαετίες. Τα δύο ξεχωριστά κράτη, η Νότιος και η Βόρειος Υεμένη, ενώθηκαν σε ένα κράτος την Δημοκρατία της Υεμένης το 1990.

Η Υεμένη αποτελεί μία από τις φτωχότερες χώρες στον Αραβικό Κόσμο. Στην κατάταξη των οικονομιών της Παγκόσμιας Τράπεζας η οικονομία της Υεμένης, αναφορικά με τον δείκτη οικονομικής ελευθερίας της χώρας, κατατάσσεται στην 123^η θέση. Η χαμηλή θέση στην οποία βρίσκεται αντανακλά το παραγμένο, αβέβαιο και απρόβλεπτο εσωτερικό πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον που επικρατεί στη χώρα τα τελευταία χρόνια. Δείκτες όπως η νομισματική και επιχειρηματική ελευθερία, η άσκηση της επιχειρηματικότητας και η μείωση των επιπέδων της διαφθοράς αποτελούν τις βασικές αιτίες για τις εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις της οικονομίας της και την κατατάσσουν στην 12^η θέση, στο σύνολο των 15 χωρών της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής.

Η οικονομία της Υεμένης χαρακτηρίζεται ως μία “καταπιεστική” οικονομία ενώ από το 2003 και μετά κατατάσσεται στις περισσότερο κλειστές και ανελεύθερες οικονομίες. Παρόλες τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που κατά διαστήματα έχουν αποπειραθεί να γίνουν, οι θεσμικές δυσλειτουργίες σε συνδυασμό με τις κάθε είδους πολιτικές παρεμβάσεις, τη διάχυτη διαφθορά σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας και την άκαμπτη και αυστηρή αγορά εργασίας, αποτελούν τροχοπέδη στις όποιες εκσυγχρονιστικές ή μεταρρυθμιστικές προσπάθειες.

Η κυβέρνηση του τότε Προέδρου της χώρας, AliAbdullahSaleh ξεκίνησε από το 2006 και μετά ένα φιλόδοξο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της οικονομίας της χώρας το οποίο τις περισσότερες φορές αποτύγχανε λόγω αστάθμητων παραγόντων, αλλά και της συγκεχυμένης και ρευστής πολιτικής κατάστασης η οποία επικρατούσε και εξακολουθεί να επικρατεί στο εσωτερικό της χώρας. Παράγοντες όπως η μειωμένη παραγωγή και εξαγωγές αργού πετρελαίου, το κλίμα τρομοκρατίας το οποίο εξακολουθεί να βασανίζει τη χώρα στο εσωτερικό της, οι κατά καιρούς απαγωγές διαφόρων επιφανών στελεχών του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου, οι συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ Σουνιτών και Σιϊτών Μουσουλμάνων, οι διαμάχες και συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων φυλών που ζούν στη χώρα, οι σημαντικές ελλείψεις σε τρόφιμα και νερό οδηγούν σε εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις τις προσπάθειες για ανάπτυξη της χώρας και της οικονομίας, τη προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών και την ανάπτυξη του τουρισμού.

Αρχές του 2011 σημαντικά στελέχη της κυβέρνησης του Προέδρου της χώρας AliAbdullahSaleh εντάχθηκαν στην αντιπολίτευση ενώ ο Πρόεδρος, μετά από παρέμβαση του Συμβουλίου Συνεργασίας των Χωρών του Αραβικού Κόλπου, υποχρεώθηκε να παραιτηθεί και με τις εκλογές του Φεβρουαρίου 2012 παρέδωσε την εξουσία στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης AbdRabbuhMansural-Hadi.

Ο πρόσφατος και συνεχιζόμενος εμφύλιος πόλεμος που ταλανίζει τη χώρα για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, προκάλεσε την πρόσφατη στρατιωτική παρέμβαση της Σαουδικής Αραβίας περιπλέκοντας ακόμη περισσότερο το ήδη ασταθές και αβέβαιο πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον που επικρατεί στη χώρα. Οι υποστηριζόμενοι από το Ιράν “Houthi” κατέλαβαν την πρωτεύουσα Σαναά και ανάγκασαν τον Πρόεδρο της χώρας που υποστηρίζεται από πολλές δυτικές χώρες, AbdRabbuhMansurHadi, να εγκαταλείψει τη χώρα. Με σκοπό την ομαλοποίηση της κατάστασης και την κάμψη της αντίστασης των ανταρτών και των επαναστατών, η Σαουδική Αραβία στην στρατιωτική της επέμβαση δημιούργησε συμμαχία με άλλα αραβικά κράτη τα οποία συμμετέχουν εξίσου στις στρατιωτικές επιχειρήσεις, όπως η Αίγυπτος, η Ιορδανία, το Σουδάν και το Μπαχρέϊν ενώ παράλληλα στενή συνεργασία υπάρχει και με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η εμφύλια σύρραξη και οι συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων αντικρουόμενων ομάδων διαρκεί για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, κυρίως μεταξύ του ISISκαι της AlQuaeda, ενώ οι ισχυρότεροι όλων είναι οι επαναστάτες “Houthi” οι οποίοι υποστηρίζονται από την κυβέρνηση του Ιράν. Η γενικότερη κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας παραμένει τελείως αβέβαιη και ρευστή με τις στρατιωτικές επεμβάσεις να συνεχίζονται ενώ χιλιάδες πρόσφυγες εγκαταλείπουν την εμπόλεμη ζώνη προς περισσότερο ασφαλείς περιοχές.

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Συνταγματική Ονομασία: Δημοκρατία της Υεμένης (AlJumhuriyahAlYamaniyah)

Εθνικές Ομάδες: Αραβες, Ευρωπαίοι και Νοτιό-Ασιάτες

Γλώσσα: Αραβική

Πληθυσμός: 26.660.966 κάτοικοι

Ποσοστό αύξησης του πληθυσμού: 2,72%

Κατανομή του πληθυσμού: αστικός πληθυσμός 32,3%

Πρωτεύουσα: Σαναά – 2.229.000 κάτοικοι

2. Πολιτικό Σύστημα

Πολίτευμα: Δημοκρατία. Στη χώρα λειτουργούν διάφορα πολιτικά κόμματα, όπως το Κόμμα του Κογκρέσου (GeneralPeople’sCongressorGPC), το Ισλαμικό Μεταρρυθμιστικό Κόμμα

(IslamicReformGroupingorIslah), το “NasseriteUnionistParty”, το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Υεμένης (YemeniSocialistPartyorYSP)

Εκτελεστική Εξουσία: Αρχηγός του Κράτους είναι ο Πρόεδρος. Από τις 25 Φεβρουαρίου 2012, Πρόεδρος της χώρας είναι ο AbdRabuhMansurHadi. Ο Πρόεδρος εκλέγεται απευθείας από το λαό για συνολική θητεία επτά ετών. Ο Αντιπρόεδρος ορίζεται από τον Πρόεδρο. Μέχρι στιγμής η θέση του Αντιπροέδρου είναι κενή.

Νομοθετική Εξουσία: η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο διαφορετικά σώματα, το **Νομοθετικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων**. Το Νομοθετικό Συμβούλιο έχει 111 μέλη τα οποία τοποθετούνται από τον Πρόεδρο της χώρας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει 301 έδρες και τα μέλη εκλέγονται με απευθείας εκλογές για εξαετή θητεία. Οι τελευταίες εκλογές έγιναν τον Απρίλιο 2003 ενώ οι προγραμματισμένες για τον Απρίλιο 2009 αναβλήθηκαν για αργότερα.

Δικαστική Εξουσία: η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Το Ανώτατο Δικαστήριο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, 2 βουλευτές και 50 δικαστές. Η επιλογή των δικαστών γίνεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και 10 υψηλόβαθμους δικαστικούς λειτουργούς. Οι δικαστές διορίζονται ισοβίως και συνταξιοδοτούνται στο 65^ο έτος της ηλικίας τους. Επίσης λειτουργούν δικαστήρια για εμπορικές διαφορές και εμπορικά θέματα, ποινικά και διοικητικά δικαστήρια.

3. Συμμετοχή της Υεμένης σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Υεμένη συμμετέχει στους παρακάτω Διεθνείς Οικονομικούς και άλλους Οργανισμούς:

ABEDA – Arab Bank for Economic Development
AFESD – Arab Fund for Economic and Social Development
CAEU – Council of Arab Economic Unity
FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations
G-77, GCC (Gulf Cooperation Council)
IAEA – International Atomic Energy Agency
IBRD – International Bank for Reconstruction and Development
ICAO – International Civil Aviation Organization
ICC – International Chamber of Commerce
IDA – International Development Association
IDB – Islamic Development Bank
IFAD – International Fund for Agricultural Development
IFC- International Finance Corporation
IHO – International Hydrographic Organization
ILO – International Labour Organization
IMF – International Monetary Fund
IMSO – International Mobile Satellite Organization
INTERPOL – International Police
IOC – International Olympic Committee

ISO – International Organization for Standardization
ITSO – International Telecommunications Satellite Organization
ITU – International Telecommunications Union
MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
OIC – Organization of the Islamic Conference
OPCN – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
UN – United Nations
UNCTAD – United Nations Conference for Trade and Development
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
UNWTO – World Tourism Organization
WCO – World Customs Organization
WFTU – World Federation of Trade Unions
WHO – World Health Organization
WIPO – World Intellectual Property Organization
WMO – World Meteorological Organization
WTO – World Trade Organization

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Οικονομία της Υεμένης

1. Γενικά Στοιχεία

1.1. Γεωπολιτικό - Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Είναι γεγονός ότι οι δύο διαφορετικές οντότητες, η Βόρειος και η Νότιος Υεμένη, βίωσαν τελείως και εκ διαμέτρου αντίθετες οικονομικές, επιχειρηματικές και πολιτικές εξελίξεις. Το Νότιο τμήμα της χώρας είχε χαρακτηριστικά αστικού και εκσυγχρονισμένου περιβάλλοντος, καλλίτερο και αποτελεσματικότερο εκπαιδευτικό σύστημα, σε σύγκριση με το Βόρειο τμήμα της χώρας καθώς και την ύπαρξη διαφόρων φυλών κυρίως στις αγροτικές περιοχές και των δύο τμημάτων της χώρας.

Μετά την ένωση των δύο κρατών και την δημιουργία της Δημοκρατίας της Υεμένης τον Μάιο 1990 η συνολική έκταση της χώρας έφθασε στα 528.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα περίπου και σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα επίσημα στοιχεία ο συνολικός πληθυσμός της χώρας αγγίζει τα 24 εκατομμύρια περίπου. Παρόλα αυτά και την αύξηση του πληθυσμού της χώρας, το Α.Ε.Π. δεν ξεπερνά τα 40 δις \$ περίπου, γεγονός που σημαίνει ότι το Κατά Κεφαλή Ετήσιο Εισόδημα δεν ξεπερνά τα 1.700 \$ το χρόνο. Το προηγούμενο χρονικό διάστημα η τοπική οικονομία παρουσίαζε αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης με παράλληλη μείωση των εσόδων του κράτους κυρίως λόγω της δραματικής μείωσης των εξαγωγών.

Παράλληλα εξανεμίσθηκαν όλες οι δυνατότητες για εκβιομηχάνιση της εγχώριας οικονομίας καθώς επίσης μειώθηκαν σημαντικά και οι δυνατότητες αύξησης της γεωργικής παραγωγής, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρό έλλειμμα στην αγροτική παραγωγή και στην διάθεση και κατανάλωση αγροτικών και γεωργικών προϊόντων. Σε συνέχεια των ανωτέρω η κατάσταση της οικονομίας και άσκησης της επιχειρηματικότητας στη χώρα επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο, μετά τα γεγονότα στον Αραβικό Κόλπο και τους δύο πολέμους στο Ιράκ, όταν αρκετοί Υεμενίτες που εργάζονταν σε χώρες του εξωτερικού δεν είχαν την δυνατότητα αποστολής μεταναστευτικών εμβασμάτων, λόγω και της απομάκρυνσής τους από πολλές Αραβικές χώρες που εργάζονταν.

Η ενοποίηση των δύο τμημάτων της χώρας δεν είχε τις ίδιες θετικές επιπτώσεις στη χώρα ιδιαίτερα σε αυτούς που ζούσαν στις νότιες περιοχές. Οι διαμάχες και οι διαφωνίες για περισσότερα δικαιώματα σταδιακά αυξάνονταν ενώ παράλληλα αύξανε και ο αριθμός και η δύναμη των εξτρεμιστών στις νότιες περιοχές της χώρας. Η πολύπλοκη όσο και αβέβαιη αυτή κατάσταση είχε και εξακολουθεί έως και σήμερα να έχει έντονα αρνητικές επιπτώσεις και συνέπειες στην οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη της χώρας. Ο πόλεμος του 1994, μεταξύ του βορείου και νοτίου τμήματος της χώρας, αποδυνάμωσε και εξαφάνισε τα τελευταία διαθέσιμα κεφάλαια της χώρας ενώ συγχρόνως προκάλεσε υπέρογκη αύξηση των δαπανών για στρατιωτικό και αμυντικό εξοπλισμό.

Εκτός των ανωτέρω, ο πόλεμος της περιόδου εκείνης προκάλεσε ακόμη μεγαλύτερα οικονομικά προβλήματα και σημαντική οικονομική ασφυξία στη χώρα. Το 1997 το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

προώθησε δύο προγράμματα για να ενισχύσει την οικονομία της χώρας και να εφαρμόσει τις απαραίτητες οικονομικές μεταρρυθμίσεις.

Το πρώτο από τα δύο προγράμματα αποσκοπούσε στη μείωση των αυξανόμενων ποσοστών φτώχειας στη χώρα ενώ το δεύτερο στην ολοκλήρωση του προγράμματος των ιδιωτικοποιήσεων, τη βελτίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και την αύξηση των θέσεων εργασίας ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Παρόλα αυτά τα αποτελέσματα και των δύο προγραμμάτων δεν ήταν τα αναμενόμενα και σε γενικές γραμμές θεωρήθηκαν ότι απέτυχαν. Προσπάθειες που έγιναν σε διάφορα χρονικά διαστήματα για αύξηση των διαφόρων εσόδων κυρίως μέσω της επιβολής φόρων στις πωλήσεις απέτυχαν, ενώ συνάντησαν μεγάλες και έντονες διαμαρτυρίες από την πλειοψηφία του πληθυσμού. Πάραλληλα διάφοροι αρνητικοί παράγοντες επιδείνωσαν περισσότερο την γενικότερη κατάσταση και απορρυθμίσαν σε μεγάλο βαθμό την αγορά και την επιχειρηματικότητα στη χώρα. Ως ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα εκτιμώνται οι έντονες πολιτικές αντιθέσεις και διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται μεταξύ των διαφόρων πολιτικών δυνάμεων.

Οι σχέσεις της Υεμένης με τις υπόλοιπες χώρες του Κόλπου επιδεινώθηκαν ακόμη περισσότερο όταν ο τότε Πρόεδρος της χώρας AliAbdullahSalehτάχθηκε υπέρ του Σαντάμ Χουσέιν στο πρώτο πόλεμο του Κόλπου το 1991. Οι χώρες του Κόλπου έως και σήμερα είναι οι βασικοί χρηματοδότες της οικονομίας και της ενίσχυσης των δομών του κράτους της Υεμένης, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων υγείας, προγραμμάτων υποδομών και μεταφορών και άλλων βασικών έργων υποδομών.

1.2.Αγροτικός Τομέας

Στον αγροτικό τομέα που πάντοτε υπήρξε ο τομέας ενίσχυσης της εγχώριας οικονομίας, το βασικό εξαγωγίμο προϊόν είναι ο καφές. Ο καφές που παράγεται στην Υεμένη είναι γνωστός με την ονομασία “mocha” στις περισσότερες δυτικές και ξένες χώρες. Για το 2012 και παρόλη τη σχετική μείωση που σημειώθηκε στη παραγωγή καφέ, τα τελευταία χρόνια η συνολική έκταση ανερχόταν σε 34.500 εκτάρια. Η παραγωγή καφέ φθάνει τους 19.800 τόνους.

Ο γεωργικός και αγροτικός τομέας στην Υεμένη μπορεί να αποδώσει θετικά αποτελέσματα και να ενισχύσει τόσο τη παραγωγή όσο και τις εξαγωγές αγροτό-γεωργικών προϊόντων, όπως νωπά φρούτα και λαχανικά, βαμβάκι ακόμη και ζώντα ζώα ως επίσης και νωπά ψάρια τα οποία αφθονούν στην Ερυθρά και στην Αραβική Θάλασσα. Ολα τα ανωτέρω συνηγορούν υπέρ μίας σημαντικής αύξησης των αγροτικών εξαγωγών της χώρας.

Στον αγροτικό τομέα σημαντικό βοηθητικό ρόλο έχει αναλάβει η Ειδική Αναπτυξιακή Υπηρεσία των ΗΠΑ (USAID) κυρίως ως προς τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του αγροτικού τομέα της χώρας. Ισχυρός αγροτικός τομέας θα συμβάλει και στην περαιτέρω κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη των φτωχών περιοχών της χώρας. Οι προσπάθειες επικεντρώνονται στους εξής τομείς:

- καλλίτερη διαχείριση των υδάτινων πόρων
- εφαρμογή νέων σύγχρονων μεθόδων για τη παραγωγή διαφόρων αγροτικών προϊόντων
- ανάπτυξη νέων δυνητικών αγορών και ευκαιριών για εξαγωγές παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων της χώρας, όπως αραβικός καφές, μέλι, νωπά φρούτα και λαχανικά. Οι

εξαγωγές θα συμβάλουν στην αύξηση των θέσεων εργασίας καθώς και στην αύξηση του εισοδήματος για τους αγρότες και τους μικροκαλλιεργητές
Οι συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Αναπτυξιακή Αμερικανική Υπηρεσία είναι:

- εκπαίδευση σε περισσότερους από 16.000 αγρότες για εφαρμογή καλλίτερων αγροτικών πρακτικών, αντιμετώπιση ασθενειών καθώς και διαχείρισης της παραγωγής
- εμβολιασμοί και έλεγχοι υγείας σε περισσότερα από 800.000 ζώα, αιγοπρόβατα και άλλα βοοειδή ενάντια σε μικρόβια και ασθένειες επικίνδυνες και μεταδοτικές για τον άνθρωπο
- εκπαίδευση σε περισσότερους από 150 μελισσοπαραγωγούς, κτηνοτρόφους και επεξεργαστές τροφίμων.

1.2.3. Πετρέλαιο και Φυσικό Αέριο

Στους τομείς των εξαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου η Υεμένη έχει επίσης αρκετές δυνατότητες. Η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου για το 2014 έφθασε στα 133.000 βαρέλια ενώ η παραγωγή φυσικού αερίου έφθασε στο ίδιο διάστημα στα 270 εκατομμύρια κυβικά πόδια. Παρόλα αυτά η παραγωγή και οι εξαγωγές αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ασφάλειας. Οι ξένες και εγχώριες επιχειρήσεις προσπαθούν να επενδύσουν στους εν λόγω τομείς, αλλά πολιτικοί παράγοντες και η σοβαρή έλλειψη εμπιστοσύνης στην δημόσια διοίκηση της χώρας, σε συνδυασμό με την αδιαφάνεια που επικρατεί, καθιστούν αδύνατη την ανάληψη οποιασδήποτε επενδυτικής πρωτοβουλίας.

Συμπερασματικά θα πρέπει να τονισθεί ότι η οικονομική, κοινωνική και επιχειρηματική ανάπτυξη της χώρας και της οικονομίας της θα πρέπει να απεγκλωβισθούν από οποιαδήποτε πολιτικά παιχνίδια και αντιπαραθέσεις. Μόνον έτσι θα εξασφαλισθεί η πολιτική ηρεμία και σταθερότητα, παράγοντες στρατηγικής σημασίας για την περαιτέρω οικονομική, επιχειρηματική και κοινωνική νηφαλιότητα και την δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης που θα προσελκύσει περισσότερους ξένους επενδυτές και θα τονώσει όλους τους κλάδους της οικονομίας.

2. Οικονομία της Υεμένης και Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Η οικονομία της Υεμένης είναι μία σχετικά αδύναμη οικονομία εξαρτώμενη σε μεγάλο βαθμό από τα έσοδα από τις εξαγωγές σε αργό πετρέλαιο. Τα έσοδα από πετρέλαιο καλύπτουν το 63% των συνολικών εσόδων της κυβέρνησης και αποτελούν ποσοστό 25% του Α.Ε.Π. Με πρόγραμμα διαφοροποίησης της οικονομίας της από το 2006 και μετά η τοπική κυβέρνηση προσπαθεί να απεξαρτηθεί από τις εξαγωγές πετρελαίου και να προωθήσει άλλους τομείς της οικονομίας όπως και να προσελκύσει περισσότερους ξένους επενδυτές.

Τον Οκτώβριο 2009 ως πρώτο παράδειγμα διαφοροποίησης της οικονομίας της προχώρησε στις πρώτες εξαγωγές υδροποιημένου φυσικού αερίου. Τον Ιανουάριο 2010 η διεθνής κοινότητα δημιούργησε τον οργανισμό “Φίλοι της Υεμένης” με σκοπό την υποστήριξη των οικονομικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων που είχε ανάγκη η χώρα. Το 2012 ο εν λόγω φορέας προχώρησε σε χρηματοδοτική ενίσχυση της κυβέρνησης της χώρας με 7 δις \$ περίπου. Από πλευράς της η τότε κυβέρνηση προχώρησε στην δημιουργία ενός “MutualAccountabilityFramework–Πλαίσιο Αμοιβαίας

Ευθύνης”, προκειμένου εξασφαλισθεί κατά τον καλλίτερο δυνατό τρόπο η διαχείριση της αναπτυξιακής βοήθειας.

Οι αναταραχές και οι συγκρούσεις που ξεκίνησαν το 2011 οδήγησαν σε κατακόρυφη πτώση του Α.Ε.Π. περίπου 11%. Η παροχή βασικών υπηρεσιών και αγαθών, όπως πόσιμο νερό, ηλεκτρικό ρεύμα, καύσιμα και άλλα βασικά καταναλωτικά αγαθά βελτιώθηκαν σημαντικά αλλά, παρόλα αυτά, η οικονομική ανάπτυξη είναι ακόμη πολύ αργή. Η εγχώρια οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει βασικά προβλήματα, όπως χαμηλά ποσοστά υδάτινων πόρων και έλλειψη πόσιμου νερού, υψηλούς δείκτες ανεργίας, σημαντικές ελλείψεις σε τρόφιμα και πολύ υψηλά ποσοστά αύξησης του πληθυσμού.

ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)	2011: 57,36 δις \$ 2012: 58,45 δις \$ 2013: 61,63 δις \$ 89 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη
Αύξηση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος	2011 - -10,5% 2012 - 0,1% 2013 - 3,8%
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν - Κατά Κεφαλή	2011 - 2.500 δολάρια 2012 - 2.500 δολάρια 2013 - 2.500 δολάρια 187 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη
Εθνικές Αποταμιεύσεις	2011 - 6,3% Α.Ε.Π. 2012 - 9,6% Α.Ε.Π. 2013- 4,2% Α.Ε.Π.
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τελική χρήση	Νοικοκυριά: 80,3%, Κυβερνητικές Δαπάνες: 12,5%, Επενδύσεις σε σταθερά κεφάλαια: 18,4%, Επενδύσεις σε εμπορεύματα: -4%, Εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 17,8%, Εισαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: -24,9%
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τομέα	Γεωργία: 7,7%, Βιομηχανία: 30,9% και Υπηρεσίες: 61,4%
Γεωργία - κύρια προϊόντα	Σπόροι, φρούτα, οπωροκηπευτικά και λαχανικά, καφές, βαμβάκι, γαλακτοκομικά προϊόντα, ζώντα ζώα, ψάρια και ιχθυηρά, πουλερικά.
Βιομηχανία - κύρια προϊόντα	Πετρέλαιο και φυσικό αέριο, κλωστοϋφαντουργικές μονάδες μικρής κλίμακας, δέρματα και δερμάτινα είδη, επεξεργασμένα τρόφιμα, προϊόντα λαϊκής τέχνης, προϊόντα αλουμινίου, τσιμέντο, επισκευές πλοίων
	2013 4,8% (60 ^η θέση στην παγκόσμια

Δείκτης αύξησης βιομηχανικής παραγωγής	κατάταξη)
Εργατικό δυναμικό	2013 7,1 εκατομμύρια εργαζόμενοι (63 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη)
Εργατικό Δυναμικό ανά τομέα	Η πλειοψηφία απασχολείται σε γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες, σε διάφορες υπηρεσίες, στον κατασκευαστικό τομέα, στην βιομηχανία και στο εμπόριο απασχολείται κάτι λιγότερο από το ¼ του συνολικού εργατικού δυναμικού
Ανεργία	45,2% (188 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη)
Προϋπολογισμός	Εσοδα: 7.769 δις \$ (2013) Εξοδα: 12,31 δις \$ (2013)
Φόροι και άλλα έσοδα	17,7% Α.Ε.Π. (2013)
Ελλειμμα Προϋπολογισμού	2013 - 10,3% Α.Ε.Π. (206 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη)
Δημόσιο Χρέος	2012: 45,4% Α.Ε.Π. 2013 47,1% Α.Ε.Π.
Βασικό τραπεζικό επιτόκιο	31/12/2012: 23% 31/12/2013: 22%
Πληθωρισμός	2012: 9,9% και 2013: 11,8%
Σύνολο καταθέσεων	31/12/2012: 5.753 δις \$ 31/12/2013: 5.142 δις \$
Σύνολο εσωτερικών πιστώσεων	31/12/2012: 9.576 δις \$ 31/12/2013: -3.312 δις \$
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	2012: -985 εκατομμύρια \$ 2013: -3.312 δις \$
Εξαγωγές	2013 6.694 δις \$ - 105 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη – κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα: πετρέλαιο, καφές, ψάρια και ιχθυηρά, υγροποιημένο φυσικό αέριο Κυριότεροι Πελάτες: Κίνα 41%, Ταϊλάνδη 19,2%, Ινδία 11,4%, Νότιος Κορέα 4,4%
Εισαγωγές	2012: 12,49 δις \$ 2013: 10,97 δις \$ (96 ^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη) – κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα: τρόφιμα και ζώντα ζώα, μηχανολογικός εξοπλισμός και διάφορα μηχανήματα, χημικά κυριότερες χώρες προέλευσης: Ευρωπαϊκή Ένωση 48,8%, ΗΑΕ 9,8%, Ελβετία 8,8%, Κίνα 7,4%, Ινδία 5,8%
	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 6.158 εκατομμύρια \$ 31 ^η Δεκεμβρίου 2013 5.538 εκατομμύρια \$

Αποθέματα σε συνάλλαγμα και σε χρυσό	(92^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη)
Εξωτερικό Χρέος	31^η Δεκεμβρίου 2012 7.419 εκατομμύρια \$ 31^η/12/2013 7.806 εκατομμ. \$ (106^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Υεμένης

(αξία σε Ευρώ)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη (με πετρελαιοειδή)	2012	2013	2014
	6.564.255	3.570.851	3.456.642
Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη (με πετρελαιοειδή)	2.314.354	302.068	17.826.542
Όγκος Εμπορίου (με πετρελαιοειδή)	8.878.609	3.872.919	21.283.184
Εμπορικό Ισοζύγιο (με πετρελαιοειδή)	4.249.901	3.268.783	-14.369.900

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Όσον αφορά το διμερές εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδος με την Υεμένη, οι εισαγωγές σε πετρέλαιο και άλλα παράγωγα προϊόντα του πετρελαίου δημιουργούν μεγαλύτερες αυξομειώσεις. Χαρακτηριστικά για το 2014 οι εξαγωγές της Υεμένης προς την Ελλάδα παρουσίασαν σημαντική άνοδο φθάνοντας τα 17.826.542 € από 302.068 € το 2013. Η σημαντική αυτή αύξηση είναι συγκυριακή και οφείλεται αποκλειστικά στις εισαγωγές από την Υεμένη ειδικού καυσίμου για τα αεριοθούμενα, συνολικής αξίας 17.753.495 €. Αντίστοιχα οι ελληνικές εξαγωγές προς την Υεμένη πορουσίασαν το 2014 μία ελαφρά μείωση, κατά 4% και από 3.570.851 € το 2013 μειώθηκαν στα 3.456.642 € το 2014.

Στα κυριότερα προϊόντα που εξήγαγε η Ελλάδα προς την Υεμένη περιλαμβάνονται: **ξυλεία ακατέργαστη, βερίκοκα παρασκευασμένα ή διατηρημένα, γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, κλειδαριές, φάρμακα που περιέχουν άλλα αντιβιοτικά, πολλοί για επάλειψη σε ψωμί και άλλα.**

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Υεμένης (εισαγωγές – εξαγωγές) – οκταψήφια – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

2012-Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	76020019	Απορρίμματα από αργίλιο	2.229.936
	13019000	Γόμες, ρητίνες και ελαιορητίνες	44.053
2012-Εξαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	73061910	Άλλοι σωλήνες, συγκολλημένοι κατά μήκος	3.977.943
	18069060	Πολτοί για επάλειψη σε ψωμί, που περιέχουν κακάο	378.034
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες	356.026
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	276.436
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	286.650
2013 – Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	03038990	Άλλα ψάρια του γλυκού νερού	130.889
	03075910	Χταπόδια	66.001
2013-Εξαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	18069060	Πολτοί για επάλειψη σε ψωμί με κακάο	551.076
		Γλυκά κουταλιού,	

	20079933	ζελέδες και μαρμελάδες	546.532
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	539.474
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	498.541
2014 –Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία σε ευρώ
	27101921	Ειδικό καύσιμο αεριοθουμένων	17.753.495
	76020019	Απορρίμματα από αργίλιο	55.592
	31052010	Λιπάσματα ή χημικά περιεκτικότητας σε άζωτο ανώτερης του 10% κατά βάρος	17.455
2014 – Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία σε ευρώ
	44031000	Ξυλεία ακατέργαστη, που έχει υποστεί κατεργασία με βαφή ή άλλα μέσα συντήρησης	615.122
	30049000	Άλλα φάρμακα	416.438
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	385.069
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και άλλα	335.995
	83014011	Κλειδαριές με κυλίνδρους των τύπων που χρησιμοποιούνται για πόρτες κτιρίων	249.435
	87083099	Άλλα φρένα και σερβόφρενα και μέρη αυτών	203.446
		Πολτοί για επάλειψη	

	18069060	σε ψωμί, που περιέχουν κακάο	161.475
	84281020	Ηλεκτρικοί ανελκυστήρες και αποβατήρες φορτίου	154.886
	30044080	Άλλα φάρμακα	131.913

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

1. Οικονομική Ενίσχυση από Σαουδική Αραβία προς αναθέρμανση και ανάπτυξη της οικονομίας της Υεμένης

Παρόλα τα σοβαρά προβλήματα και την πρόσφατη στρατιωτική επέμβαση της Σαουδικής Αραβίας στην Υεμένη, το Επιχειρηματικό Συμβούλιο Σαουδικής Αραβίας – Υεμένης αποφάσισε πρόσφατα να προχωρήσει σε επενδυτικές πρωτοβουλίες συνολικού ύψους 18,7 δις Ριαλίων, με σκοπό την αναθέρμανση και ενίσχυση της οικονομίας της χώρας, οικονομία η οποία έχει πληγεί σε μεγάλο βαθμό από τον μακρύ εμφύλιο πόλεμο και τις συνεχείς στρατιωτικές συρράξεις που ταλανίζουν τη χώρα.

Οι Σαουδαραβικές επενδύσεις στην Υεμένη, όποτε και αν γίνουν, θα συμβάλουν αποφασιστικά στην ενδυνάμωση της οικονομίας ενώ παράλληλα θα στηρίξουν σε μεγάλο βαθμό τη νόμιμη κυβέρνηση της χώρας. Οι προβλεπόμενες Σαουδαραβικές επενδύσεις πρόκειται να πραγματοποιηθούν σε διάφορα στάδια και σε συγκεκριμένους τομείς, όπως στον τομέα των τροφίμων, όπου προβλέπεται η κατασκευή διαφόρων μονάδων παραγωγής και επεξεργασίας τροφίμων καθώς και κατασκευές μονάδων για παραγωγή τσιμέντου. Επίσης προβλέπεται η πραγματοποίηση Σαουδαραβικών επενδύσεων σε κατασκευές βιομηχανικών μονάδων παραγωγής σιδήρου ενώ οι επενδύσεις θα καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος της επικράτειας της Υεμένης.

Η σταθεροποίηση της κατάστασης στο εσωτερικό της χώρας αποτελεί την βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση όλων των ανωτέρω.

2. Προοπτικές και εξελίξεις της οικονομίας της Υεμένης για το 2015

Σύμφωνα με εκτιμήσεις και αναλύσεις διαφόρων διεθνών οικονομικών οργανισμών αλλά και άλλων οικονομικών και επενδυτικών φορέων και οργανισμών, οι προοπτικές για την οικονομία της Υεμένης είναι αρκετά απαισιόδοξες ενώ η συνεχής έκρυθμη και αβέβαιη πολιτική κατάσταση που επικρατεί στο εσωτερικό της χώρας, κατάσταση που έχει επιδεινωθεί δραματικά και μετά τις πρόσφατες εξελίξεις με την στρατιωτική επέμβαση της Σαουδικής Αραβίας στη χώρα, οδηγεί στην πλήρη εξαθλίωση της χώρας και της οικονομίας της.

Όλες οι διεθνείς αναλύσεις και εκτιμήσεις συγκλίνουν στο γεγονός ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις θα πρέπει να αντιληφθούν το μέγεθος του προβλήματος και την σοβαρότητα της κατάστασης με την οικονομία της χώρας να οδηγείται σε πλήρη στασιμότητα και κατάρρευση. Προκειμένου αποφευχθούν οι ανωτέρω δυσάρεστες προβλέψεις και εξελίξεις και διαψευστούν όλες οι αρνητικές εκτιμήσεις θα πρέπει να επιταχυνθούν τα βήματα και να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για ομαλοποίηση της πολιτικής κατάστασης και αποκατάσταση της πολιτικής ηρεμίας και σταθερότητας, παράγοντες που θα οδηγήσουν και στην βελτίωση του οικονομικού και επιχειρηματικού κλίματος.

Όσον αφορά το επενδυτικό κλίμα και την προσέλκυση αλλοδαπών επενδύσεων που θα συμβάλουν στην ανάκαμψη και αναθέρμανση της εγχώριας οικονομίας, οι αρνητικές διαπιστώσεις και παρατηρήσεις συνοψίζονται στα εξής:

- υπάρχει σημαντική μείωση όλων γενικά των οικονομικών, επιχειρηματικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων
- διακοπή αρκετών επενδυτικών προγραμμάτων και νέων επενδυτικών πρωτοβουλιών, κλείσιμο αρκετών αλλοδαπών επιχειρήσεων καθώς επίσης και σημαντικοί περιορισμοί στην εσωτερική κίνηση κεφαλαίων
- υπάρχει έντονος προβληματισμός και επιφυλάξεις, αναφορικά με τις πολιτικές εξελίξεις και την γενικότερη πολιτική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα, παράγοντες ανασταλτικοί για προσέλκυση νέων αλλοδαπών επενδυτών και πραγματοποίηση νέων επενδύσεων
- έντονος προβληματισμός επικρατεί επίσης όσον αφορά τις καταθέσεις στις τοπικές τράπεζες, δεδομένων των συνθηκών που επικρατούν στη χώρα. Ο προβληματισμός και το άσχημο ψυχολογικό κλίμα που υπάρχει οδηγεί πολλούς από τους ιδιώτες καταθέτες στην απόσυρση των καταθέσεών τους και την μετατρεψιμότητά τους από το τοπικό νόμισμα σε δολάρια
- τον Δεκέμβριο 2014, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, οι καταθέσεις σε τοπικό νόμισμα στις εμπορικές τράπεζες υπολογίζονταν σε 2,2 τρις Υεμενικά Ριάλια. Εφόσον πραγματοποιηθούν μαζικές αναλήψεις, το συνολικό ποσόν που απαιτείται υπολογίζεται στα 10 δις \$, ποσό το οποίο αδυνατεί να καλυφθεί από τα αποθεματικά των τραπεζών τα οποία ανέρχονται μόλις σε 2,1 δις \$. Τα υπόλοιπα 8 δις \$ θα πρέπει να διατεθούν από την Κεντρική Τράπεζα της χώρας, της οποίας τα αποθέματα σε συνάλλαγμα ανέρχονταν έως και τον Ιανουάριο 2015 στα 4 δις \$
- αρκετές τράπεζες και υποκαταστήματά τους στη χώρα έχουν πέσει θύματα ληστειών και τρομοκρατικών επιθέσεων, με αποτέλεσμα πολλά από αυτά να διακόπτουν τη λειτουργία τους όπως επίσης και αρκετές ξένες τράπεζες
- μείωση επίσης παρατηρείται και τα έσοδα από εξαγωγές πετρελαίου κυρίως λόγω των βομβιστικών επιθέσεων και των καταστροφών στις εγκαταστάσεις διύλισης του πετρελαίου. Τα συνολικά έσοδα από τις εξαγωγές πετρελαίου για το 2014 ανήλθαν σε 1,2 δις \$ συγκριτικά πολύ χαμηλότερα από το 2013
- τα αποθεματικά της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας επίσης παρουσιάζουν αισθητή μείωση και από 7 δις \$ το 2011 μειώθηκαν στα 4 δις \$ στο τέλος Ιανουαρίου 2015. Ανησυχίες υπάρχουν και εντείνονται, όσον αφορά τα αποθεματικά σε συνάλλαγμα

καθώς και την πλήρη απομόνωση της χώρας και της οικονομίας της στο επόμενο χρονικό διάστημα

- η συνέχεια της πολιτικής αστάθειας, η έλλειψη ασφάλειας και το κλείσιμο πολλών ξένων πρεσβειών και διπλωματικών αποστολών στη χώρα, αλλά και η διακοπή λειτουργίας πολλών ξένων τραπεζών οδηγεί στην πλήρη αποσταθεροποίηση του εγχώριου τραπεζιτικού συστήματος ενώ παράλληλα η έλλειψη χρήματος θα επηρεάσει και το εξωτερικό εμπόριο της χώρας, τις εισαγωγές και εξαγωγές προϊόντων και αγαθών. Οι διεθνείς οικονομικές υποχρεώσεις της χώρας ανέρχονται σε 21 δις \$ τουλάχιστον έως το 2013
- οι υπήκοοι της χώρας που ζούν και εργάζονται σε χώρες του εξωτερικού υπολογίζονται σε περισσότερους από 2 εκατομμύρια, ενώ η Υεμένη βρίσκεται στην έβδομη θέση όσον αφορά το ύψος των μεταναστευτικών εμβασμάτων από το εξωτερικό, στο σύνολο των Αραβικών κρατών. Για το 2012 τα μεταναστευτικά εμβάσματα υπολογίζονταν σε 3,5 δις \$ περίπου και αποτελούν μία σημαντική πηγή εσόδων και ενίσχυσης της οικονομικής κατάστασης των οικογενειών και των συγγενών τους που ζούν στην Υεμένη. Οι αυστηροί έλεγχοι και οι πολύπλοκες διαδικασίες που απαιτούνται θα έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα μέλη των οικογενειών των μεταναστών καθώς και στο σύνολο της εγχώριας οικονομίας
- οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας έχουν επίσης υποστεί σημαντικές ζημιές λόγω της αβέβαιης και ασταθούς κατάστασης. Οι δραστηριότητές τους έχουν περιορισθεί στο ελάχιστο, βρίσκονται σε αδυναμία κάλυψης διαφόρων πάγιων εξόδων τους, όπως δαπάνες ενοικίων, πληρωμές μισθοδοσίας υπαλλήλων τους με αποτέλεσμα να προχωρούν σε απολύσεις και σε μείωση του προσωπικού τους. Παράλληλα καταγράφεται σημαντική μείωση της παραγωγικότητας και πάγωμα όλων των εμπορικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- όσον αφορά τα ποσοστά ανεργίας οι προβλέψεις διαγράφονται λίαν απαισιόδοξες. Συγκεκριμένα πριν από την επανάσταση του Φεβρουαρίου του 2011 η ανεργία ήταν μεταξύ 25% και 36%, ενώ το 2012 και το 2013 ανέβηκε στο 44%. Για το 2015 τα προγνωστικά αναφέρουν για ποσοστό μεγαλύτερο ακόμη και από 60%
- τέλος ένα άλλο εξαιρετικά ανησυχητικό στοιχείο που επιβεβαιώνει τις δραματικές συνθήκες που βιώνει η χώρα και την καταστροφή της οικονομίας της είναι και το σοβαρό επισιτιστικό πρόβλημα που υπάρχει και το οποίο διογκώνεται συνεχώς. Ποσοστό 50% και πλέον του πληθυσμού έχουν εισόδημα λιγότερο από ένα δολάρια την ημέρα, με έλλειψη αγοραστικής δύναμης και ανυπαρξία καταθέσεων και αποταμιεύσεων

- τα ποσοστά φτώχειας υπολογίζονται σε 50% περίπου, ενώ ποσοστό 50% του πληθυσμού δεν έχει πρόσβαση σε βασικά καταναλωτικά αγαθά, τρόφιμα και νερό. Αυτό σημαίνει ότι 12 εκατομμύρια και πλέον υποφέρουν από κακή σίτιση και από υποσιτισμό. Εφόσον συνεχισθεί η κατάσταση αυτή θα πρόκειται για την χειρότερη ανθρωπιστική κρίση που έχει βιώσει η χώρα τα τελευταία χρόνια